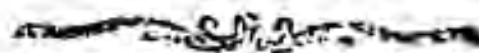

ସାମାଜିକ ନିୟମାବଳୀ ।

ଚଷାସମାଜ ବାମଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପ୍ରଧାନ ଓ ଶ୍ରୀ ରାଧାଚରଣ ପ୍ରଧାନ ଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ

ସମ୍ପାଦିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ।

PRINTED
BY
The Fraser Printing & Publishing Co., Ltd.
SAMBALPUR.
1924.

ଭୂମିକା ।

——ː୦ː——

ଜଗଦୀଶ୍ବରଙ୍କ କୃପାରୁ ଗଡ଼ଜାତମାନରେ ହୋଇଥିବା ଜାଗୃତି ଅନୁସାରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ ବର୍ଷପରେ ଗତ ମାଘ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ବାମଣ୍ଡାର ରାଜଧାନୀ ଦେବଗଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ମହାସଭାର ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ବାମଣ୍ଡାବାସୀ ଚଷାଜାତିର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଜାତିମଧ୍ୟରେ କନ୍ୟାଶୁଳ୍କ ନିରାକରଣ, ବ୍ୟୟ ସଙ୍କୋଚ, ଶୁଦ୍ଧାଶୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ, ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ରର ଆଦେଶ ପାଳନ, ଦାୟଭାଗ ଅନୁସାରେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିଭାଗ ଏବଂ ଅଭିନବ ସମାଜ ନୟ ଜାତିଗଠନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନାନା ବିଷୟ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସର୍ବସମ୍ମତି ରୂପେ ମହାସଭାରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା, ସେସବୁ ଲୋକଶିକ୍ଷାର୍ଥ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଜାତିଗଠନ କରନ୍ତୁ । ଜାତିଗଠନ ଏକ ଦିନରେ ହୁଏ ନାହିଁ, ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓ ନୂତନର ସମନ୍ୱୟରେ ଜାତିଗଠିତ ହୁଏ । ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳୋପଯୋଗୀ ମନେକରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ପ୍ରଶସ୍ତ ହେବ ଏବଂ ସେମାନେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ନିଜେ ମୀମାଂସା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ପ୍ରଧାନ କଥା, ଉଦାରନୀତିରେ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ହୁଏ, ଏକଜଣ ଅପର ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାଣରେ ବ୍ୟଥା ଦେଲେ ତାହା କେବେ ମନ୍ୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଗୁଳ, ଢେଙ୍କାନାଳ, ରେଢ଼ାଖୋଲ୍, ତାଳଚେର, ପାଲଲହଡ଼ା, କେଉଁଝର, ଅଠମଲ୍ଲିକ ଓ ବଣାଇ ରାଜ୍ୟବାସୀ ଜାତିମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନ ହେବା ଯାଏ,

ବର୍ତ୍ତମାନ "ପ୍ରସ୍ତାବାବଳୀ" ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ଅପର ରାଜ୍ୟବାସୀ ଜାତିଭାଇମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମୂହକୁ ଗମ୍ଭୀର ଭାବେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ, ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ପରିବର୍ଦ୍ଧନ କରି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । ଏହା ହେଲେ ସମ୍ମିଳିତ ଚେଷ୍ଟାରେ ସକଳ ରାଜ୍ୟବାସି ତେଲିଜାତି ଏକ ସମତଳ ଭୂମି ଉପରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଗୌରବ ସହକାରେ ଜାତିରେ ପରିଗଣିତ ହେବ । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ହେଉ ମାନେ ଅନୁଶାସିତ ହେଉଅଛନ୍ତି, ସମସ୍ତରେ ସକଳ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କର ପରି ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ହେଲେ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ବାମଣ୍ଡା ରାଜ୍ୟବାସୀ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମାଜ ଅନୁଶାସିତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ବ୍ୟବହାର ଓ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦ୍ୱାରା ମତର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତିଭାଇ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏହି ମହଦୁଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସହାୟ ହୁଅନ୍ତୁ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଏହି ଜାତୀୟ ମହାସଭା ଏକସପ୍ତାହ ବ୍ୟାପୀ କାଳ ବସିଥିଲା । ସଭାସ୍ଥଳରେ ଜାତୀୟ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଓ ମାଳଳା ପାଠପରେ ଯେଉଁ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଲୋଚିତ ହୋଇ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା, ସେସବୁ ଏହି ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ନିବେଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ସଭାସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସମ୍ମତି ସ୍ୱାକ୍ଷର ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସଭାରେ ପଠିତ ହୋଇଥିବା 'ଜାତୀୟ ଗୀତ' ଶେଷରେ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପ୍ରଧାନ

ଓ

ଶ୍ରୀ ରାଧାଚରଣ ପ୍ରଧାନ

ଜଏଣ୍ଟ ସେକ୍ରେଟେରୀ,

ବାମଣ୍ଡାବାସୀ ତେଲୀ ସମାଜ ।

ଦେବଗଡ଼, ବାମଣ୍ଡା ।

ତା ୧ ରଖ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୨୪ ସ.

ସ୍ଥାନମାନେ ?

ଆଜି ଅପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାତୀଙ୍କ ଏଠାରେ ସମବେତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ବୋଧହୁଏ ପ୍ରାୟ ଅନେକଙ୍କର ମନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଇ ପାରେ, ଏଣୁ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସ୍ଥଳେ ନିମ୍ନରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ।

ଜଗତକର୍ତ୍ତା ପରମେଶ୍ୱର ଏ ପୃଥିବୀରେ ଯେତେ ପ୍ରାଣୀ ସୃଷ୍ଟି କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଏହି ସମାଜ ଭିତରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, କ୍ଷତ୍ରିୟ, ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲି ପରିଗଣିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି, ତତ୍ପରେ ବୈଶ୍ୟ (କୃଷି ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀ) ମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ, ଅମ୍ଭ ଚଷାସମାଜ ଏହି ଶ୍ରେଣିଭୁକ୍ତ । କୃଷିକର୍ମ କରୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ବୋଲି ନିଜକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେ କରାଯାଇଥାଏ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଜଗତ୍ରେ ଚଳିଆସୁ, ଅମ୍ଭର ଅତୀତ ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ ଚଳିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଚଳହେବା ଉଚିତ । ଅଜକାଲିକାର ସଭ୍ୟ ଜଗତରେ ମଧ୍ୟ କୃଷକ ସମାଜର ଆଦର ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । ଯେହେତୁ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାଣରକ୍ଷାର କୃଷିବୃତ୍ତି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଏବଂ ଅହିଂସା ବୃତ୍ତି, ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । କୃଷକ ସମାଜ ଯେପରି ଉଦାର ଅନ୍ୟତ୍ର ବିରଳ । ଅମ୍ଭର ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ କୌଳିକ ପ୍ରଥାନୁସାରେ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରପୁରାଣକୁ ମାନି ଶୁଦ୍ଧ ଆଚାରରେ ଚଳି ଆସୁଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମକୁ ଦୃଢ଼ି ଆସ୍ଥା ରଖିଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେମାନେ ସେହିପଥ ଅନୁସରଣ କରି ଚଳିବା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଏ ଅମ୍ଭ ଜାତି ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଅନୀତି ପ୍ରବେଶ କରିଅଛି, ତାହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ତ୍ରୁଟି, ଅବହେଳା, ହେୟମୂର୍ଖତା ଓ ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣତା ଭିନ୍ନ ଆଉ କିଛି ନୁହେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବଏକତା ହୋଇ ନୂତନ ସାଧିକୁ ଅନୁସରଣ

କେଉଁ ଅଜ୍ଞ କାଳିକା ମାର୍ଜିତ ରୁଚିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ସମାଜ ସଂସ୍କାର କରି ପାରିବା , ତେବେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜାତିର ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ପଡ଼ିବା ନାହିଁ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରା ଯାଉଅଛି । ଯେପରି ଗୋରୁମାନଙ୍କର ରକ୍ଷା , ପୋଷଣ ପାଇଁ ଗୋରକ୍ଷକ ଦର-କାର ତଦ୍ରୂପ ସମାଜ ବିପଥଗାମି ନ ହେବ ଓ କୌଣସି ଗଣ୍ଡ ନ ଘଟିବ ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମାଜରେ ଜଣେ ୨ ନେତା ଅଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଆମ୍ଭ ସମାଜରେ ମଧ୍ୟ ବଧି ରହିଅଛି, କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା ଆମ୍ଭ ସମାଜଭିତରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଆବର୍ଜନା ପ୍ରବେଶ କରି ଆମ୍ଭ—ମାନଙ୍କର ହୃଦୟରେ ଦାରୁଣ କଷ୍ଟ ଦେଉ ଥିବାରୁ ତାହା ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ ଏହି ଜାତୀୟ ସଭାର ଆୟୋଜନ ହୋଇଅଛି ।

ଏହି ଆବର୍ଜନା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଭାଗର ଭାଇମାନେ ଗୋଟିଏ ସଭା ସ୍ଥାପନ କରି ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଭାଇମାନଙ୍କର ନିକଟକୁ ଲେଖା ଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭର ସହିତ ଯୋଗଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ସଦନୁମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ କରିବେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚୟ ଅଗ୍ରସର ହେବେ ବୋଲି ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ କରା ଯାଏ । ଆମ୍ଭର ଜାତୀୟ ନିୟମ ଯେପରି ଶିଥିଳ ହୋଇଅଛି ଏହି କେତେକ ଘଟଣାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝି ପାରିବେ

। ବହୁକାଳରୁ ହିନ୍ଦୁ—
ସମାଜରେ ଜାତିବିଭାଗ ହୋଇ ଜାତିଭେଦ ମାନିବାକୁ ହେଉଅଛି । ସୁତରାଂ ଅସ୍ମଜାତିରେ ତାହା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ହଠାତ୍ ଏ ନିୟମ ବଦଳାଇବା କାହାରି ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବିଷୟମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣରେ ଚିତ୍ତର ଅନୁକୂଳ ହେବ, ସମାଜର କ୍ଷତି ଘଟିବ ନାହିଁ ସେହିଭଳି ନିୟମ ଧୀରେଧୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ପାରିବ । ଜଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଶୀଳ, ସେ ଭଳି ଦିନଆସିଲେ ତାହା ତାଇଥରେ ବଦଳି ପାରେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ (ଉଦ୍ଧତ) ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ହୋଇ ଅନ୍ୟାଚାର କରିବା କଦାଚ ଲୋକ ସମ୍ମତ ନୁହେ ।

ଦେଶକାଳ ପାତ୍ର ବିବେଚନାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବା ଏବଂ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ନୀତି ହେଉଅଛି । ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣରୁ ଆପଣମାନେ ବୁଝି ପାରିବେ ଯେ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ଗୋଟିଏ କୁଫଳ ନୁହେ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଅସ୍ମଜାତି ଓ ବୃତ୍ତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନକି ଶିକ୍ଷାଦେଲେ ଲାଭ ନୁହେ, କାରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ କୃଷିଜୀବୀ । ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଘରର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଢେଙ୍କିକୁ ଧାନକୁଟି ବୁହିନେବା ; ଧାନ ରୁନ୍ଧିବା, ଘରସଜାଡ଼ିବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ନକଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ଚଳେନାହିଁ । ଯଦି ଅଧିକ ବିଳାସି ହେବେ ବୃତ୍ତିରେ ବାଧା ପଡ଼ିବ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେପରି ଧନୀ ଓ ଜ୍ଞାନୀ ନୋହୁ ଯେ ଅଧିକ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରି ସାହେବମାନଙ୍କ ପରି ପକ୍କାଘର, ଗାଡ଼ି, ଘୋଡ଼ା କରି, ମୂଲ୍ୟବାନ ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ରଦେଇ ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତିକୁ ଚଳାଇ ପାରିବା

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାରେ ସେପରି ଫଳ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଗୃହ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରଖିବା, ନିଜର ଶିଶୁପିଲାଙ୍କୁ ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦିର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବା, ଉଚ୍ଚତା ଶିକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର, ଅଧ୍ୟୟନ ଦ୍ୱାରା ଧର୍ମ ମାର୍ଗରେ ଚାଲିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେଲା ବୋଲି ମନେକରିବା । କଥାପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ଜନ୍ମପରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଆଲୋଚିତ ହେବ ।

ଯାହାଙ୍କ ଯାହାଙ୍କ ମତରେ ସମାଜସଂସ୍କାର କରି ଜାତିର ଉନ୍ନତି କରିବାକୁଗଲେ ପୂର୍ବପ୍ରଥା ଅନେକ ବଦଳାଇବା ଉଚିତ । ତାହା ଯଥାର୍ଥ ବୋଧହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥାଉଁ ଏଥିର ଭୂମି ସେପରି ଉର୍ବରା ନୁହେ ବା କଳର ଉଦ୍ୟୋଗିକ ସୁବିଧା ନାହିଁ ତଥା ରେଲମାର୍ଗ ନୌକାର ଯାତାୟାତ ସୁବିଧା ନ ଥିବାରୁ ତଥା ଅନ୍ୟକେତେ ଉପାୟରେ ଧନ ଉପାର୍ଜ୍ଜନମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଅଗତ୍ୟା ପୂର୍ବପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଅଛି ; ଭଗବାନ ଯେପରି ଦିନ ଆଣାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ରୁଚିର ଅନୁକୂଳମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ବାଧାବିଘ୍ନ ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ନିୟମରେ ଚଳିଲେ ପରସ୍ପର ରୁଚିର ବିରୁଦ୍ଧ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ସହୃଦୟତା ଜନ୍ମିବ ଆପଣା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରାତୃପ୍ରେମ ସଂସ୍ଥାପିତ ହେବ ତାହାହିଁ ଏ ଆଲୋଚନାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ,

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜାତି ଅବସ୍ଥା, ଖାଦ୍ୟ ପାନ, କୁଳିନତାକୁ ଲକ୍ଷ କରି କନ୍ୟା , ବନ୍ଦାପନା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କର ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ଅତି ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ କରିବା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜାତିପ୍ରାୟ ନଅ, ଦଶ ଗୋଟି ଗ୍ରାମରେ ବାସକରି ରହିଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତା ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହେବାକୁ ପଡୁଅଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଚଳାଚଳ ହେଲେ କୌଣସି

ବିଷୟରେ ମନାନ୍ତର ଘଟିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟ ଭାଇ— ମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଲଜ୍ଜିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିପାଇଁ ଆମକୁ ଆଲୋଚନା ଗାଢ଼ତର କରିବା ନିତାନ୍ତ ବାଞ୍ଛନୀୟ , ବିଶେଷରେ ସେମାନେ ଆମର ସଭାର ଫଳାଫଳ ଚାହିଁ ଅଛନ୍ତି ।

ଯଦି କାହାର କୌଣସି ବିଷୟରେ ମତଭେଦ ଘଟିବ କିମ୍ବା ହୃଦୟରେ ଦୁର୍ବଳତାଭାବ ଉଦୟ ହେବ , ଭୋଟ ସଂଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଭୋଟ ହେବେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟଥା ଗୃର ପାଞ୍ଚଟି ରାଜ୍ୟର ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଅଧିନାୟକ ଯାଇ ଜଟିଳ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ପରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେବ । ଏହା ନ ହେଲେ ଆମ୍ଭ ଜାତିପ୍ରତି ଅନ୍ୟଜାତିର ଅନାସ୍ଥା ଓ ଘୃଣାଜାତ ହେବ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଇତି ତା ୨୦ । ୨ । ୧୯୨୪

——୪୦୪——

ହଳୁଆ ଚଷା ।

ମାଦଳା ବା ପୂର୍ବବୃତ୍ତାନ୍ତ ।

——:o:——

୧-- ହଳୁଆଚଷା--କଳିଯୁଗରେ ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଜୀବିକା କୃଷି ଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କର ନାମ ହଳୁଆଚଷା ।

୨ ହଳୁଆ ଚଷାମାନଙ୍କର ଉପଜାତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଜାତିଭ୍ରଷ୍ଟ ହେବା ଭୟରେ ଅପର ଜାତି ସହିତ ବିବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଖାଣ୍ଡୁ, ସ୍ୱାଇଁ, ଦଳାଇ, ଭୂମିଆ ଓ ଦଳବେହେରା ଏହି ପାଞ୍ଚ ଶାଖା ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ବିବାହଚଳେ । ଏହି ପାଞ୍ଚଶାଖାରେ ଅନେକ ଉପାଧି ଅଛି । ଯଥା ଖଣ୍ଡାୟତ, ସ୍ୱାଇଁ, ବେହେରା, ନାୟକ, ପାତ୍ର, ମାଝୀ ଇତ୍ୟାଦି । ଆପଣା ପଦବି ମଧ୍ୟରେ ବିବାହଚଳନ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ଏକତ୍ର ଖାନାପିନା ଚଳେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଫେରିବାର କୌଣସି ଉକ୍ତ ନିୟମ ନାହିଁ ।

୩—ହଳୁଆ ଚଷାମାନେ ସ୍ୱଗୋତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କର ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଗୋତ୍ର ଅଛି । ଯଥା ; ବାସୁ, ନାଗେଶ, ହସ୍ତୀ, କୂର୍ମ ଓ ହରିଣ ଗୋତ୍ର । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ବଳରାମ ସେମାନଙ୍କର ବାସୁ ଗୋତ୍ର । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ନାଗରାଜା ବାସୁକି ସେମାନଙ୍କର ନାଗେଶ ଗୋତ୍ର, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ଗଣେଶ ଏବଂ ଗଣେଶଙ୍କର ହସ୍ତି ମସ୍ତକ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଗଜ ବା ହସ୍ତୀ ଗୋତ୍ର । ଯେଉଁମାନଙ୍କ

ଅଗ୍ନି ଦେବତା । ବରୁଣ ସେମାନଙ୍କର କୂର୍ମଗୋତ୍ର । ବରୁଣ ଗୋଷ୍ଠି-ମାନଙ୍କର ପବନ ପ୍ରବର ଦେବତା । ଚଷାମାନେ ଅପଣାଗୋତ୍ର ଗୋରୁ, ହସ୍ତୀ, ନାଗସର୍ପ, କୁର୍ମ ଏବଂ ହରିଣକୁ ପୂଜାକରନ୍ତି । ନିଜ ନିଜ ଗୋତ୍ରର ପ୍ରାଣୀହତ୍ୟା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ପୂଜା କରାଯାଏ ନିଜ ନିଜ ଗୋତ୍ର ନାମରେ କେହି ଶପଥ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

୪—କଲ୍ଟା ଚଷାମାନେ ଅପଣା ବର୍ଗରେ ଯାହାକୁ କନ୍ୟା ଦିଅନ୍ତି, ତାହାଠାରୁ କନ୍ୟା ଅଣନ୍ତି, ଯାହାକୁ କନ୍ୟା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ତାହାଠାରୁ କନ୍ୟା ଅଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚକୁଳର ବ୍ୟକ୍ତି ନିମ୍ନକୁଳର ବର ବା କନ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ନିଅନ୍ତି ନାହିଁ ଏମାନେ ଏକାଧିକ ବିବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

୫—ଏକରକ୍ତ (ରକ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧ) ଜାତ ଜ୍ଞାତି, କୁଟୁମ୍ବ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ନିଷେଧ ଅନ୍ୟ କନ୍ୟା ମାଉଳ ବଂଶର ଗୋତ୍ରରେ ବିବାହକରନ୍ତି. ଯେହେତୁ ରକ୍ତ ଓ ଗୋତ୍ରର ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ । କଲ୍ଟା ଚଷାମାନଙ୍କର ଗୋତ୍ର, କୁଳଥିବାରୁ ତଦନୁସାରେ ଅବେଜନା କମ୍ନାର ଏକଗୋତ୍ରି ଅନ୍ୟଗୋତ୍ରି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବିବାହ କରି ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପରସ୍ପର ବିବାହ ହେଲେ ନାହିଁ ।

୬—ଚଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ମହାବଳମ୍ବି ହେଉ ବିବାହ ପକ୍ଷେ ନିଷେଧ ନାହିଁ । ମୁସଲମାନ ବା ଜୈନମାନଙ୍କ ସହିତ ବିବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

୭—ତ୍ରେତୟାଯୁଗରେ ଯେତେବେଳେ ଅଯୋଧ୍ୟାର ମହାରାଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଲଙ୍କାରେ ରାବଣକୁ ଜୟକରି ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରି ଅଭିଷେକ ହେଲେ, ଯେତେବେଳେ ସେ ସମସ୍ତ ଋଷି ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ଡାକିଥିଲେ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୀତା ଯାଜପୁର ମଣ୍ଡଳରୁ କେତେକ ଭୂଦାନ କରିବାରୁ ତାହା ଅଗ୍ରହାୟନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଉକ୍ତ

ମୁନିଙ୍କର ଦୁଇଗୋଟି ପତ୍ନୀ ଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପତ୍ନୀ, ଅପର ଶୂଦ୍ରଜାତୀୟା ରକ୍ଷିତା ପତ୍ନୀ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପତ୍ନୀ ଗର୍ଭରୁ ୫ ଗୋଟି ଓ ଶୂଦ୍ରାପତ୍ନୀ ଗର୍ଭରୁ ୫ ଗୋଟି ପୁତ୍ର ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପତ୍ନୀ ଗର୍ଭରୁ ଯେଉଁ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଚ୍ୟୁନାଥିଆବ୍ରାହ୍ମଣ ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେଲେ । ଶୂଦ୍ରାପତ୍ନୀ ଗର୍ଭରୁ ଯେଉଁ ୫ ଟି ପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ଗୋତ୍ରରେ ବିଭାଗ କରି, ଏବଂ ସୀତାଙ୍କଠାରୁ ଦାନଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଜମିକୁ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଭାଗ କରି ଅନୁଗୁଳ, ଢେଙ୍କାନାଳ, ଓ ତାଳଚେରର ଛମରଡ଼ିହ, ମଦାଡ଼ିହ, ସନ୍ତରି, ସନ୍ତପତ୍ର ଓ ଲୁନ୍ଦିପିନାମ ଦେଇ କଳୁଡାଚଷା ନାମ ଦେଲେ ସୀତାଙ୍କ ଦାନଜମି ଚଷାମାନେ ଅଧିକାର କରିଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ହୋଇ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏମାନଙ୍କର ଆଦ୍ୟ ପୁରୁଷ ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଅଟନ୍ତି । ଏମାନେ ଅଯୋଧ୍ୟାରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅମଳରୁ ଆସିଥିଲେ ! ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯିବାବେଳେ ରତ୍ନେଶ୍ୱର ଓ ରାମଧାତ୍ରୀ ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନ କରି ଯାଇଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ଦେବତା ପୂଜ୍ୟ । ଏହି ସ୍ଥାନୀୟ ଭିତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଈଶ୍ୱର ଓ ଚଣ୍ଡୀ ଥିବାରୁ ଆର୍ଯ୍ୟ ଅଗସ୍ତି-ମୁନିଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ ଉକ୍ତଦେବତାଙ୍କୁ ଚଷାମାନେ ଇଷ୍ଟବୋଧ ମାନନ୍ତି ।

୮ - କଳୁଡାଚଷାମାନେ ଅନ୍ୟଜାତିର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଜାତିରେ ମିଶାନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଲୋକ କୁଳରୁ ବୈରାଗୀ, ଗୋସାଇଁ ଓ ଅନ୍ୟ ମତାବଲମ୍ବୀ ହୋଇ ଗୃହରୁ ଏକବାରିକେ ବାହାରି ଯାଇଥାଏ ତାହାକୁ ପୁନର୍ବାର ଜାତିଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

୯ — ବାଳିକାମାନଙ୍କର ବିବାହ ବ ୫ ବର୍ଷରୁ ବ ୧ ୦ର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଏ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ (ବାଳିକା ବୟଃପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ବାଳିକାର ବିବାହ ନହେଲେ ତାହାର ପିତ

ମାତାଙ୍କୁ ଜାତ୍ୟନ୍ତର କରାଯାଏ । ଯେଉଁ ବାଳକା ଯଥା ସମୟରେ ବିବାହ ହୋଇ ନପାରେ ଅଥଚ ଯୁବତୀ ଅବସ୍ଥାପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ଅଚେତ ବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଙ୍ଗଲରେ ରଖି ପରେ ଶମ୍ଭୁ ଦର୍ଶନକୁ ପଠାଯାଏ । ଶମ୍ଭୁଦର୍ଶନରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବୃତ୍ତ ହେଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣଭୋଜ, ହୋମ ଇତ୍ୟାଦି କରାଯାଇ ତାହାଙ୍କୁ ବିଧବା ବିବାହ ଖଣ୍ଡରେ ବିବାହ କରାଯାଏ । ଯେଉଁ ବାଳକାଙ୍କୁ 'ବର' ମିଳେ ନାହିଁ, ତାହାଙ୍କୁ ବିବାହ ଗୀତରେ 'ଦାଣ୍ଡ' ବିବାହ ଦିଆଯାଏ ।

ବାଳକମାନଙ୍କର ବିବାହ ୭ ବର୍ଷରୁ ୧୫ ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଏ । ଏମାନଙ୍କର ରୂପକାଳ ନାହିଁ, ସୁତରାଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିବାହ ଏକ ଖଣ୍ଡରେ ହୁଏ । ଅଧିକ ବୟସରେ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ବର ଅବିବାହିତ ରହିଲେ ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତ ବୟସ୍କା କନ୍ୟା ମିଳେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ବାଳକ ଅଧିକ ବୟସରେ ବିବାହ ହେଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉପହାସର ପାତ୍ର ହୁଏ । ଯେହେତୁ ଏହି ଜାତିରେ ଯୁବତୀ ବିବାହ ନାହିଁ ।

୧୦—ପୁରୁଷର ପ୍ରଥମ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ନହେଲେ କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଶ୍ଚାରିଣୀ ହେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ହୋଇ ପାରେ । ଏପରି ଘଟଣାରେ ଏକାଧିକ ସ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରହଣକଲେ ନିନ୍ଦନୀୟ ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତମ ଦେଖାଯାଉ ଥିଲେହେଁ ଅପର ପତ୍ନୀ ଗ୍ରହଣ କଲେ ନିନ୍ଦନୀୟ ହୁଏ ।

୧୧—ବରକର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମେ କନ୍ୟାଥିବାର ଜାଣି ଗ୍ରାମର ଲୋକମା ଅଥବା ବନ୍ଧୁଦ୍ୱାରା କନ୍ୟା କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମତନେଇ କନ୍ୟାସମ୍ବନ୍ଧେ ଆଶାର ମତ ପ୍ରକାଶ କରେ । ବରକର୍ତ୍ତା କନ୍ୟାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇ, ବରର ଉପଯୁକ୍ତ କନ୍ୟା ଦେଖିଲେ କନ୍ୟା ଏବଂ ବରର ଜନ୍ମ ରାଶି ଜ୍ୟୋତିଷ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା କରାଇ ଦୁହିଙ୍କର ଯୋଟକ ବାଧା

ହେଉ ନଥିଲେ ବରକର୍ତ୍ତା ଉକ୍ତ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଅପଣାର ପୁତ୍ରବଧୂ କରିବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ମଧ୍ୟସ୍ଥବ୍ୟକ୍ତି ଠାରେ ପ୍ରକାଶକରେ, ତେବେଶେ ଉକ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ଥବ୍ୟକ୍ତି କନ୍ୟା କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କନ୍ୟା ଦେବା ନଦେବା ପଚାରନ୍ତି କନ୍ୟା ଦେବାର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ମିଳିଲେ ବରକର୍ତ୍ତା କନ୍ୟାଘରକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କେ ଅପଣାର ମତ ପ୍ରକାଶ କରି କନ୍ୟା କର୍ତ୍ତାର ମନ୍ତବ୍ୟ ବୁଝନ୍ତି । କନ୍ୟାପକ୍ଷ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଗ୍ରାମର ଭଦ୍ରଲୋକ ଅଣାଇଁ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା 'ମୋର ଝିଅକୁ ଅମୁକଙ୍କୁ ଦେଲି' ବୋଲି ବାକ୍ୟଦାନ କରନ୍ତି । ବର-କର୍ତ୍ତା ଉକ୍ତ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ନିଜର ପୁତ୍ରବଧୂ କରିବାର ସ୍ୱୀକାର କରେ । ସେହିଦିନ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ତାହାଙ୍କୁ ଯଥାଦର କରି ପିଠା ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ । ତହିଁର କିଛିଦିନ ପରେ ଶୁଭଦିନ ନିରୂପଣ କରି ଯାହା, ସେଠାରେ ବାକ୍ୟଦତ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ୭ ଭାରରୁ ୩୦ ଭାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣାର ଆତ୍ମୀୟ ଓ ଜ୍ଞାତିମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ କନ୍ୟା ଘରକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର କୁଳଗୋତ୍ର ନେଇ ମହାପ୍ରସାଦ ନିବନ୍ଧ କରାଯାଏ । ବରକର୍ତ୍ତା କନ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ଅଥବା କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ବର-ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନଥାନ୍ତି ନାହିଁ । ମାତ୍ରପ ଶ୍ରେଣୀ କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚନୀଚ ହାଏ ନାହିଁ ।

୧୬— କନ୍ୟାକାରଣ ଘରର କନ୍ୟା ଋତୁବତୀ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣା ପିତା ଘରରେ ରହେ । ପିତାଳୟରେ ଜାରଜ ବା ବଳାତ୍କାର ଲୋକ ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭଧାରଣ କଲେ ସ୍ୱାମୀଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭଧାରଣ କରେ ସେ ତାହାଠାରେ ରହେ ।

୧୭—ବରକର୍ତ୍ତା ବିବାହ ଦିବସ ଜ୍ୟୋତିଷ ଗଣନାରେ ସ୍ଥିର କରି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିବସ ବିବାହ ନିମନ୍ତେ ଅପଣା ... ଲୋକ ଦ୍ୱାରା କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ... ଦିଏ । ବିବାହର ଦିନ ପୂର୍ବଦିନ ବରକର୍ତ୍ତାର ଗୃହରେ ... ସାତଜଣ ସଧବା ସ୍ତ୍ରୀ ସାତଦ୍ୱାରରେ

ଆଣ୍ଠିଅଣି ବିବାହ ବେଦି ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ମୃତ୍ତିଦେବସ୍ଥ ଗୃହରେ ବରକୁ ସାନଭଉଣୀ ଅଣ୍ଟାକାଣ୍ଡ ଚଉଷ୍ଠୟ (ଗୁଉବାଟ) ସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ଧନାମଙ୍ଗଳରେ ତାହାର ମସ୍ତକରେ ପାଣି ଦିଇ ଫୁଲ ଦୁବ ଦିଅନ୍ତି । ସେହି ଦିନଠାରୁ ବରର ବାହୁଅ ଲୋପ ହେବାର ଜ୍ଞାନ କରାଯାଏ । ତହିଁ ପରଦିନ ବରକର୍ତ୍ତା ନିଜଘରରେ ପିଠାପଣା କରି ବରକୁ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧାଇ ନିଜର ଇଷ୍ଟ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଇ ଏବଂ ଜ୍ଞାତି ଓ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ ନେଇ ବରକୁ ମଙ୍ଗଳଦିଅ ଖୁଆଏ ।

ବିବାହର ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବ ଦିବସରେ କନ୍ୟା ଗୃହରେ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ତାହାର ସାନଭଉଣୀ ଅଣ୍ଟା ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେସ୍ଥ ଖଡ଼ରେ ପାଣିସିଞ୍ଚ ବାହୁଅ ଖାଣି ଛଡ଼ାନ୍ତି; ବିବାହର ପୂର୍ବଦିନ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ନିଜଘରରେ ପିଠାପଣା କରାଇ ନିଜର ଇଷ୍ଟ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜାକରାଇ ଆତ୍ମୀୟ ଏବଂ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ବାଳିକାକୁ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧାଇ ମଙ୍ଗଳଦିଅ ଖୁଆନ୍ତି । ବିବାହର ପୂର୍ବଦିନ ବରଘରରେ ବାଦ୍ୟବାଦ ବଜାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମୃତ୍ତ ବାଜାକୁ ବଜାଇ ଦିଅନ୍ତି । ବରକର୍ତ୍ତା ସେଦିନ ପିଠା ଇତ୍ୟାଦି କରି ଗ୍ରାମୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ବିବାହ କରାଇ ଯିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ । ତଦନୁସାରେ ବିବାହ ଦିବସ ଗ୍ରାମୀୟ ଓ ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକମାନେ ବରକୁ କନ୍ୟାଘରକୁ ବିବାହ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି । ବରକୁ ପାଲିଙ୍କି, ଶୋଇବାଳା ବା ଘୋଡ଼ାରେ ନିଆଯାଏ । ତତ୍‌ସଙ୍ଗେ ବାଦ୍ୟ, ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି କରି ଯିବାକୁ ହୁଏ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଯାତାୟାତ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ସେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମଦେବ ଦେବତାଙ୍କୁ, ବର ଏବଂ କନ୍ୟା ଯଥାବିଧିରେ ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତି । କନ୍ୟା ଘରରେ ବିବାହଯାତ୍ରୀଦଳ ପ୍ରବେଶ କରି କନ୍ୟା କର୍ତ୍ତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଗୃହରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ବିବାହର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ଆତ୍ମୀୟ, କୁଟୁମ୍ବ ଏବଂ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଓ ଗ୍ରାମର

ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ବାଦ୍ୟବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ଗମନ କରି ବରଙ୍କୁ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦ୍ୱାରା ମଙ୍ଗଳ ଓ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ନିଜେ ନେଇ
ନିଅନ୍ତି । ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ବରଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ିଏ ଫୁଲମାଳ ଏବଂ ଚନ୍ଦନ ଦିଆ
ଯାଏ । କନ୍ୟାର ଗୃହକୁ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ କନ୍ୟାର ମାତା ନାରୀଗଣ-
ସହ ଆସି ଚୌଦୋଳା ବା ଘୋଡ଼ାରେ ବର ବସିଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ
ତାହାଙ୍କୁ ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ଦେଇ ବିବାହ ବେଦୀ ନିକଟକୁ ନେଇ ବରଙ୍କୁ
ଆସନ ଦେଇ ବସାନ୍ତି । ବେଦଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁରୋହିତ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ
ବର ହସ୍ତରେ ସୁପାରି ଓ ଅରୁଆ ତଣ୍ଡୁଳ ଦେଇ ନାପିତ ଦ୍ୱାରା ନେଇ
ବେଦୀରେ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବସାନ୍ତି । ବରଙ୍କୁ ବିବାହ କରାଇବାକୁ
ତାହାର ବଂଶ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ (ପିତା, ପିତାମହ, କକା, ଦଦା)
ବେଦୀକୁ ବସନ୍ତି । ବର ବେଦୀରେ ବସିବା ପରେ ପୁରୋହିତ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ
କରି ପୁଣି ବରଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ଆସନ ସ୍ଥାନକୁ ବର୍ଯ୍ୟାତ୍ରୀ (ନାପିତ) ଦ୍ୱାରା
ୱାପସ କରାଇ ଦିଅନ୍ତି । ତତ୍ପରେ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ପୁରୋହିତ ମନ୍ତ୍ରେ
ସୁପାରି ଓ ଅରୁଆ ତଣ୍ଡୁଳ ମୁଣ୍ଡି ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେଇ ବର ବସିଥିବା ବେଦୀର
ନିକଟ ଦାଗରେ ବସାଇ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ବିବାହ କରାଇବାକୁ ତାହାର
ଚରଣ ଅଭୀପ୍ସୁ ବିବାହ କରାଇ ବସନ୍ତି । ପୁରୋହିତ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ
କରି ପୁଣି କନ୍ୟାଙ୍କୁ ନିଜ ଘରଭିତରକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଏହି
ଭିତରେ ସାତଥର ଯାତାୟାତ କରିବା ପରେ ସପ୍ତମଥର ବରପିଣ୍ଡିର
ସକାଳେ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଇ ତାହାକୁ ପିନ୍ଧାଇ ପୁଣି
ବେଦୀକୁ ଆଣନ୍ତି । ପୁରୋହିତ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ ପୂର୍ବକ ବରଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର
ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦନ କରାଇ ସେଠାକୁ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଆଣନ୍ତି । ଏକସ୍ଥାନରେ
ବସିବାପରେ କନ୍ୟାର ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତ ଏବଂ ବରର ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତ ଭୂଷ
ଣ ଓ ଅନ୍ନପଣ ସମ୍ବଳ ସୂତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧନ କରି ହସ୍ତଗଣ୍ଠି ଦିଅନ୍ତି ।
ବରକନ୍ୟା ପରିଣୟ ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବରକର୍ତ୍ତା

କନ୍ୟାକୁ ଏବଂ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ବରକୁ ଯଥୋପଯୁକ୍ତ ଅଳଙ୍କାର ଓ ବସ୍ତ୍ର ପୁରୋହିତ ଦ୍ୱାରା ମନ୍ତ୍ରପୂତ କରାଇ ପିନ୍ଧାଇ ଥାନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସମୟରେ କନ୍ୟାର ଭଗ୍ନୀପତି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ତାଙ୍କର ଯେ ଶାଳକ ଅଟେ ସେ ତାହାର ପଦଯୁଗଳକୁ ପାଣିଦ୍ୱାରା ଧୋଇଦେଇ ନୂତନବସ୍ତ୍ର ଏକମଥା ଦିଏ । ଭଗ୍ନୀପତି ପୁରୋହିତ ଏବଂ ଜାତିଗୁରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମପରେ ନବ ଜାମାତାଙ୍କୁ ଶାଳକ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ପଦ ଧୋଇଦେଇ ସମ୍ମାନକରେ ଏବଂ ବର କର୍ତ୍ତାଠାରୁ ଧୋତି ଏକ ଯଥା ଗ୍ରହଣ କରେ ।

ପରନ୍ତୁ ହସ୍ତଗ୍ରନ୍ଥି ପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଯଥାସମୟରେ ଲବଣ ଚଢ଼ିର ମରାଯାଏ । ବିବାହ ଶେଷରେ ବର ଓ କନ୍ୟାକୁ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତାର ଗୃହାଭ୍ୟନ୍ତରକୁ ନିଆଯାଏ । ସେଠାରେ ବର-କନ୍ୟାର କଉଡ଼ିଖେଳ ଓ ଶୀତଳ ଭୁଞ୍ଜିହୁଏ । ତତ୍ପରଦିନ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ ନେଇ ସଦଳ ବଳରେ ସ୍ୱଗୃହକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରାବକର ଅଷ୍ଟମ ଦିନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କନ୍ୟାକୁ ପାଲିଙ୍କି ବା ଚୌଦୋଳାଦ୍ୱାରା ପିତ୍ରାଳୟକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ତା ପରେ ଯେଉଁ ଦିନ ଶୁକ୍ଳ ଦ୍ୱିତୀୟା ତିଥି ପଡ଼େ, କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ଅପଣାର ଜାମାତାକୁ ସମାଦର ପୂର୍ବକ ଅପଣା ଘରକୁ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦାପନା କରି ପରଦିନ ଝିଅଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦାପନା ସମୟରେ ଶ୍ୱଶୁର ପ୍ରଦତ୍ତ ନବବସ୍ତ୍ର ବର ଓ କନ୍ୟା ପରିଧାନ କରନ୍ତି ।

(କ) ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅଳଙ୍କାର ଓ ବସ୍ତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ପୁରୋହିତ ଓ ବାଦ୍ୟଖରଚ ସବୁ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତାର ସାଧାରଣତଃ ବିଶଟଙ୍କା ହୁଏ ।

(ଖ) ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅଳଙ୍କାର ଓ ବସ୍ତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଓ ପୁରୋହିତ, ବାଜା ଖରଚରେ ବରକର୍ତ୍ତାର ସାଧାରଣତଃ ଷାଠିଏଟଙ୍କା ଖରଚ ହୁଏ ।

୧୪—ବିବାହପରେ ଯୌବନ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ କନ୍ୟାକୁ ସ୍ୱାମୀ ଗୃହକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । କନ୍ୟା ଯୁବତୀ ହେଲେ ବରବର୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସବ ନିରୂପଣ କରି କନ୍ୟାକୁ ନିଜ ଘରକୁ ନେବାକୁ କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କହେ । କନ୍ୟାକର୍ତ୍ତା ଉକ୍ତ ଦିନ ଆପଣାର ଝିଅକୁ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବମାନଙ୍କ ସହିତ ପାଲିଙ୍କି ବା ଚୌଦୋଳରେ ବସାଇ ବରଘରକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସେହିବେଳେ ଶକ୍ତ୍ୟନୁସାରେ ଦିଆ ଯାଏ। ଝିଅକୁ ଅଳଙ୍କାର, କପଡ଼ା, ଟଙ୍କା, ବାସନ ଗାଈ, ମଇଁଷି, ଏବଂ ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ଯୌତୁକ ଦିଅନ୍ତି । ଯଥା ବିଧିରେ ବନାପନା ବା ପୁନର୍ବିବାହ ହୁଏ । ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଭୋଜି ହୋଇଥାଏ ।

୧୫—ବିଧବା ବିବାହ କରିବାର ଅନୁମତି ଅଛି, ବିଧବା ନିଜ ଦେଢ଼ଶୁରଙ୍କୁ ବିବାହ ହେବାର ନିଷେଧ ଅଛି, ଦେବର ସହିତ ବିବାହ ହୁଏ ଅଥବା ଅପର ଲୋକ ସହିତ ବିବାହ ହୁଏ ।

ବିଧବାର ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ଥିଲେ ତାହାର ପୂର୍ବ ସ୍ୱାମୀର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଧିକାରୀ ହୁଅନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱାମୀର ସନ୍ତାନମାନେ ପୂର୍ବ ସ୍ୱାମୀର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଧିକାରୀ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

(କ) ଯେବେ କେହି ଅବିବାହିତ ଯୁବକ ବିଧବା ବିବାହ କରେ ତେବେ ସେ ଗୋଟାଏ ସାହାଡ଼ା ଗଛ ସମା ପୁଷ୍ପ ପୌଛି ବିବାହ ହୋଇ ବିଧବାକୁ ବିବାହ ହୁଏ ।

(ଖ) ମାଳପ ବୁଣ୍ଡିଆ ଅବିବାହିତା ବାଳିକା ସହିତ ବିବାହ ହେଲେ ବିବାହ ସ୍ୱଭରେ ବିବାହ ହୁଏ ।

୧୬—ଚଷାମାନେ ଆପଣାର ଇଷ୍ଟଦେବତା ଗଣେଶ, ସୂର୍ଯ୍ୟ—ଭଣ୍ଡ୍ରିଙ୍କୁ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ନାରାୟଣ, ଜଗନ୍ନାଥ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି । ଜଡ଼ପଦାର୍ଥ ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରାମଦେବୀ ନାମରେ ସ୍ଥାପିତ ପ୍ରସ୍ତର ଏବଂ ଆପଣାର

ଗଡ଼ଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ବଳିଦେଇ ପୂଜା କରନ୍ତି । ଅଧିକା ଗୋତ୍ର ନାମର ଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ପୂଜା ଓ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଜୀବିକା କୃଷି ଥିବାରୁ ଏମାନେ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ଦିନକୁ ପୂର୍ବଦିନ ମାନନ୍ତି । ପୂଜାବେଳେ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଫୁଲ, ଚନ୍ଦନ, ଦହି, ଘୃତ, ଟଙ୍କା ଓ ମିଠାଇ ଇତ୍ୟାଦି ଦିଆଯାଏ । ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ, ଯେଉଁଦିନ ଯେଉଁ ଦେବତାର ପର୍ବଦିନ ପଡ଼େ ସେହିଦିନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରାଯାଏ । ଯେଉଁ ଲୋକ ପୂଜାକରେ ପୂଜାସାମଗ୍ରୀ ସେହି ଲୋକ (ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଥବା ଶୂଦ୍ର ଯାହାଜାତିର ଲୋକ) ନିଏ ।

୧୭—ଉଷାମାନେ ଭୂତ ପ୍ରେତ ପୂଜା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଉଧାମାନଙ୍କର ଶୁଭାଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁରୋହିତ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଏ । ଏମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରଦାତା ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଅଟନ୍ତି, ବ୍ରାହ୍ମଣ ନୁହନ୍ତି ।

୧୮—ଉଷାମାନେ ମୃତଶରୀରକୁ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ଓ ପୁଷ୍ପଦ୍ୱାରା ଆବୃତକରି ଦାହକରନ୍ତି । କେହି ମୃତକାଢ଼ିବରେ ପୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ଅସ୍ଥି ଗଙ୍ଗାରେ ପ୍ରବାହ କରାଯାଏ । କେହି କେହି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ନଦୀରେ ନିକ୍ଷେପ କରନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ-ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଅଶୌଚ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଅଶୌଚ ସମୟରେ କୌଣସି ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

(କ) ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ, ପୁତ୍ରହୀନ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ଓ ଅପ-ମୃତ୍ୟୁରେ ମୃତ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁତିଥିରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସାମ୍ବତ୍ସରିକ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରାଯାଏ । ଆଶ୍ୱିନ ଓ କାର୍ତ୍ତିକ ଅମାବାସ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରିବାର ମଧ୍ୟ ରୀତିଅଛି । ଦାହ କରିବା ବା ମାଟିରେ ପୋତିବା ସମୟରେ ଶବ ସହିତ ଟଙ୍କା ଓ ବସ୍ତ୍ର ଦିଆଯାଏ ।

୧୯—ଉଷାମାନେ ନାନାବିଧ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରନ୍ତି । ଧାନ୍ୟ, ମୁଗ, ବିରି ପ୍ରଭୃତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଶସ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ଫଳ ଓ କନ୍ଦମୂଳ ଏମାନ-

ଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଖାଦ୍ୟ । ଗରିବ ଚଷାମାନେ ଗୋଛ କର୍ମ କରନ୍ତି, ଏମାନେ ମାଠ ଗୃହର ନୃହନ୍ତି । ଚଷାମାନଙ୍କର ଜାତୀୟ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଛି । କେହି ଅନୁଚିତ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ କିମ୍ବା ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବାଧ ହେଲେ ପଞ୍ଚାୟତ ତାହାକୁ ଜାତ୍ୟାନ୍ତର କରନ୍ତି ।

୧୦—ଚଷାମାନେ ସମ୍ବର, ମୃଗ, ଭୁଦ୍ର ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟପଶୁ ଛାଗ, ମେଣ୍ଢା ଏବଂ କାତିଯୁକ୍ତ ଓ କାତିହୀନ ମାଛ ଅର୍ଥାତ୍ ରୁହ, ମିର୍କାଲ, ଭାକୁର, ବାଲଅ, ଶେଉଳ, ବଗ, ଓ ଜଲଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ମାଛ ଖାଆନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜନ୍ତୁ ଓ ମାଛ ଏବଂ ମଗର, ସାପ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

(କ) ଚଷାମାନେ ବିନା ପାଣିରେ ସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ମିଠାଇ ଓ ପୁରି ଆଦି ଗୁଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଖାଆନ୍ତି ।

(ଖ) ପିଠା ପ୍ରଭୃତି କ୍ଷତ୍ରିୟ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଖାଆନ୍ତି ।

(ଗ) ଗୋପାଳ (ଗଉଡ଼) ମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଣି ଖାଆନ୍ତି ।

(ଘ) ଆପଣା ଜାତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାରିଠାରୁ କିଛି ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

(ଙ) କରଣମାନଙ୍କଠାରୁ ଚିଲମ ପିଅନ୍ତି ।

୧୧— ଗଉଡ଼ମାନେ ଚଷାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଖାଆନ୍ତି । ଚଷାମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ମହିନ୍ତିଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କାହାରିଠାରୁ ପାଣିଦିଆ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।

୧୨—ଚଷାମାନେ ଧୋତି, ଚଦର ଓ କୋଟ ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ପରିଧେୟ ବସ୍ତ୍ର ବିଶେଷତଃ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ମୃତ ଶୌଚ ସମୟରେ ଶୁକ୍ଳ ଓ ମଳିନ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରାଯାଏ । ଚଷା ଜାତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଅବସ୍ଥାନୁସାରେ ସୁନାର ନାକଅ ଫୁଲ, ନାକଚଣା, ଦଣ୍ଡି, କୋଳ, ଗଣ୍ଠିଅ, ହାର, ପାସିଅ ଏବଂ ରୁପା କିମ୍ବା କଂସାର କଉରିଯା, ବନ୍ଦୁରିଯା, ଖାଡ଼ୁ, ପଟା ଓ ପାଁଉରି ପିନ୍ଧନ୍ତି । ହାତାନ୍ତି

ଗରିବମାନେ ପିତଳର ଖଡୁ ମଧ୍ୟ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଯୋଇତା ପିନ୍ଧନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ବାଲ୍ୟକାଳ ବୟସରେ ବାହୁରେ ଜଗନ୍ନାଥ ମୂର୍ତ୍ତି, ଦେଉଳ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଗୋଦାନ୍ତି । ଗୋଦାଇବାର ବିଶେଷ କାରଣ ବା ସାଉ ନାହିଁ । ସୌଖୀନ କାରଣ ଅଟେ ।

୨୪—ଚଷାମାନେ ଜନ୍ମ ନକ୍ଷତ୍ର ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ନାମ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ନାମ ଦିଅନ୍ତି । କେହି ୨ ଅଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ତିଥି, ବାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବତାମାନଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟରୁ ନାମ କରଣ କରନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନ ରହୁ ନଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଦୂର କରିବା କାରଣ କୌଣସି ଜାତିର ନାମାନୁସାରେ ହାଡ଼ି, ପାଣ, ଚଣ୍ଡାଳ, କନ୍ଧ ଓ କୌଣସି ବୃକ୍ଷର ନାମ ଅର୍ଥାତ୍ କେନ୍ଦୁ, ଶର ଇତ୍ୟାଦି ନାମ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଜାତକ ନାମ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଥାଏ । ଏହି କାରଣ ନ ଥିଲେ ଦୁଇଟି ନାମ ରଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଆପଣା ବଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ନାମ ଥାଏ ତାହା ଦିଆ ଯାଏ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆପଣା ସ୍ୱାମୀ, ଶ୍ୱଶୁର, ଦେଢ଼ଶୁର ଓ ଅଜାଶୁର ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କର ନାମ ଧରିବାର କୌଳିକ ରୀତ୍ୟନୁସାରେ ନିଷେଧ ଅଛି । ଏକୋଇଶା ଦିନ ବାଳକର ନାମ ଦିଆଯାଏ । ସେତେବେଳେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଜ୍ୟୋତିଷ ଥାଇ ଜନ୍ମ କୋଷ୍ଠିମତେ ନାମ କରଣ କରାଯାଏ ।

୨୫—ସ୍ତ୍ରୀ କିମ୍ବା ପୁରୁଷ ଯଦି କଷିକି ହାଡ଼ିଠାରୁ ଖାଏ କିମ୍ବା ନୀଚ ଲୋକ ସହିତ ପାପାସକ୍ତ ହୁଏ ତେବେ ତାହାକୁ ଚିରଦିନ ସକାଶେ ଜାତ୍ୟାନ୍ତର କରାଯାଏ । ସେ ଆଉ ଦଳଭୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଯେବେ କେହି ଜାତୀୟ ରୀତିଅନୁସାରେ ନଚଳି ଅନ୍ୟମତରେ ଚଳେ କିମ୍ବା ଗୋ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ହତ୍ୟାକରେ ତେବେ ତାହାକୁ ସାମୟିକ ଜାତ୍ୟାନ୍ତର କରାଯାଏ । ସେ ଗର୍ଭଦର୍ଶନ ଓ ଶୁଦ୍ଧାପୂର୍ଣବ୍ରତ ଦ୍ୱାରା ଶୁଦ୍ଧହୋଇ

ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୋଜନ ଦିଏ ଓ ଦାନାଦି କାର୍ଯ୍ୟକରେ । ପରେ ଆପଣାର ଇଷ୍ଟଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜାକର, ତାହାଙ୍କୁ ଭୋଗକଦେଇ ଆନନ୍ଦଯୁକ୍ତ ହୁଏ ।

୨୭—ସନ୍ତାନ ଭୂମିଷ୍ଠ ହେବା ମାତ୍ରେ ଘଣ୍ଟ, ହୁଳହୁଳି, ବାଦ୍ୟ ଓ ବନ୍ଧୁକଧ୍ୱନି କରାଯାଏ ଏବଂ ଶକ୍ତ୍ୟନୁସାରେ ଟଙ୍କା, କପଡ଼ା, ଧାନ୍ୟ ଓ ଭୂମିଦାନ କରାଯାଏ ।

——:O:——

ଜାତୀୟ ନିୟମାବଳି ।

— :o: —

୧ମ ନିୟମ— କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ । କେହି ନୀଚଜାତିର ଗୃହରେ ଭୃତ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଲେଖାପଢ଼ା ଶିକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିଷେଧ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୋଜନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟତ୍ର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଉଠାଇବ ନାହିଁ ।

୨ୟ ନିୟମ— ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ଜନ୍ମହେଲେ ଦି ୬ ପରେ ମନୁଷ୍ୟ ଛୁଇଁ ଓ ପରିବାର ବର୍ଗ ଦି ୧୨ ପରେ ଶୌଚ ହେବେ । ପ୍ରସବିନୀ ଦି ୨୧ ପରେ ଶୌଚ ହେବ, ଏପରି ନିୟମ ଚଳି ଆସୁଅଛି । ମଧ୍ୟରେ ଶୁଭାଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ ବିଧେୟ ।

୩— ରଜସ୍ୱଳା ସ୍ତ୍ରୀ ଦି ୪ ପରେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ନାନକରି ପାକକାର୍ଯ୍ୟାଦି କରି ପାରିବ । ରଜସ୍ୱଳା ଅବସ୍ଥାରେ ଗୋଶାଳ, ଧାନ୍ୟାଗାର ପ୍ରଭୃତି-ରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିବ ନାହିଁ, ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ୱଶୁରାଦିଙ୍କର ପରିଚ୍ଛଦାଦି ସ୍ପର୍ଶ କରିବ ନାହିଁ ।

୪— ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ରଗ୍ରହଣ କରିବା ହେତୁ କେହି ବିବାଦ ହୋଇ ନପାରେ ।

୫— ନବମ ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ୍କା ବାଳିକା ବିବାହ ଯୋଗ୍ୟା । ବରର ବୟସ କନ୍ୟାର ବୟସ ଅପେକ୍ଷା ୪ । ୫ ବର୍ଷ ଅଧିକ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ବାଳକ ସଙ୍ଗେ ନବମ ବର୍ଷର ବାଳିକା ବିବାହ ହେବ ।

[illegible] ୧୨ [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧାନ ଦେବା ବିଧେୟ ।

୬ — ବିବାହରେ ଅବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ ସୁନାଅଲଙ୍କାର-ଏକମହାଠାରୁ ସାତମହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ବର ପକ୍ଷ ଅଧିକ ଦେଇ ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ କନ୍ୟାପକ୍ଷ ଅଧିକ ଦାବିକରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୭— ଗୋଡ଼ଧୂଆ ବା ବାଗ୍‌ଦାନ ସମୟରେ ବର ନଯିବେ କେବଳ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ଜାତିଭାଇ ଯାଇ କନ୍ୟା ଛଡ଼ାଇବେ ।

୮ ବେଦିଢାଳକୁ ଖ ୧ ଶ୍ରୀ, ଗଣ୍ଡୁଆଳ ଖ୧, ଢୋଲି ଖ ୧, ଧୌତିକମଣ୍ଡଳ ଖ୧, ମଶାଲଧାରି ଖ୧, ଓଳ ବଜାଇବା ପାଇଁ ଖ ୧ ଶ୍ରୀ ମୋଟ ଖ ୬ ଶ୍ରୀ ଲୋକରେ ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବ ।

୯ -- ବିବାହ ଦିବସ ଲୁଚିଆ ଖିଆ ହେବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ସୁବିଧା କ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ଭାର ନେଇ * ଯିବାକୁ କରିବ । ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଚଳି ଯାଉଥିବା ୬ ଖଣ୍ଡ ଲୁଗା, ଏହି ଚିଡ଼ାଗୁଡ଼ା ଆଦି ଦେବାକୁ ।

୧୦--- ମାଳ ମଳିଯୋଗ ସମାଜରେ ନିଆ ଯିବ ନାହିଁ ।

୧୧-- କନ୍ୟା ପିତୃଗୃହରେ ପ୍ରଥମ କନିଆ ଦେଲେ ଦଶଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ୱଶୁରାଳୟକୁ ପଠାଇ ଦେବ । ଏକବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ପିତୃଗୃହରେ ଯୁବତୀ କନ୍ୟା ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ବିଶେଷ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସ୍ଥଳେ ଜ୍ଞାତିଙ୍କ ମତନେଇ ରଖି ପାରିବ ।

୧୨—ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀଗୃହକୁ ଆସିବା ପରେ ମାସିକିଆ, ଛମାସି, ବର୍ଷ ନିଆ ଯାଉଅଛି । ଏହି ପ୍ରଥା ଉଠିଗଲା ଏଣିକି । କେବଳ ସୁବିଧା କ୍ରମେ ସମ୍ବାଦ ବହନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯିବା ଆସିବା କରି ପାରନ୍ତି ।

୧୩— କନ୍ୟା ପଠିଆଣିରେ ଶ୍ୱଶୁରାଳୟକୁ ନେଇଯାଉଥିବା ସେତେବେଳେ ସମାଜର କେତେକ ଲୋକ ଖାଇଥିବା ଭୋଜି କରି ପାରିବେ ନାହିଁ କେବଳ ଦୂରପଥ ପକ୍ଷେ ଡାଲିଚାଉଳ ବସ୍ତ୍ରାଞ୍ଚଳ ଦେଇପାରିବେ ।

* ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ କନ୍ୟାମାନଙ୍କ ଦେଲୁ ସେମାନଙ୍କ ମତ ନେଇ ଦେବାପାଇଁ ।

୧୪— ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୀବହତ୍ୟା କରି ପାରିବନାହିଁ ।

୧୫—ପତିର ମୃତ୍ୟୁହେଲେ ଶ୍ୱଶୁରର ଅଧିକାର ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲେ
ମ୍ବ ଜାତରେ ବିଧବା ଅନ୍ୟପତି କରୁଥିବା କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ଦେବର
ଲେ ତାହାଠାରେ ରହିବା ଯାହାନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲୁ । ତେବେ ଏ
ଗୃର ମନୋନୀତ ହେଲ ଯେ ଯଦ୍ୟପି ଉପଯୁକ୍ତ ଦେବର ଥାଏ ତ
ତାହାକୁ ସ୍ୱଜାତି ଓ ପରଜାତି ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନ
କରିବେ ତାହାଠାରେ ବିନା ଆପତ୍ତିରେ ବିଧବା ରହିବ । ଯଦ୍ୟପି
ଦେବର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥାଏ ତେବେ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ଯେଉଁ
ପୁରୁଷକୁ ମନୋନୀତ କରିବେ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କିଛି ସମ୍ପତ୍ତି
ଦେଇ ଦତ୍ତ କରିବେ, ସେଥିରେ ପିତା ବା ଶ୍ୱଶୁରର କିଛି ଆପତ୍ତି
ରହିବ ନାହିଁ । ×

୧୬—ସ୍ତ୍ରୀର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲେ ସ୍ୱାମୀଦତ୍ତ ଅଳଙ୍କାରାଦି ସ୍ୱାମୀ-
ପାଇବ । ସ୍ୱାମୀର ମୃତ୍ୟୁହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ତାହାର ଅଳଙ୍କାରାଦି ପାଇବ ।
ସ୍ୱାମୀର ମୃତ୍ୟୁପରେ ନିଃସନ୍ତାନ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ୟପତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା
ନକରି ସେହି ଗୃହରେ ରହିଲେ ପଞ୍ଚଓ ବସିବେ ତାହାରେ ଭଦ୍ରଲୋକ-
ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାହାର ଭରଣପୋଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

୧୭—ପତ୍ନୀ ଓ ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି
କାମ ବୃତ୍ତି ଚରିତାର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ସୌଖୀନଜନ୍ମେ ଅନ୍ୟଦାର ଗ୍ରହଣ
କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ନିଜସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁପଯୁକ୍ତତା ଦେଖିଲେ ପଞ୍ଚର
ମତ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଦାର ପରିଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବ ।

୧୮—ଯୁବତୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପିତୃଗୃହରେ ଥାଇ ପାପପ୍ରଣୟରେ ଲିପ୍ତ
ହେଲେ ସ୍ୱାମୀ ତାହାକୁ ପୁନର୍ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

× ଏପରି ସମସ୍ୟାରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଅଭିରୁଚିହେତୁ [illegible] କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

୧୯—ଯଦି ଆମ୍ବଜାତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀ ସାପତ୍ରଣମ୍ଭ କଲେ ଗର୍ଭବତୀ ହେବ, ସେହି ଗର୍ଭ ଯାହାଦ୍ୱାରା ହେଲା ତାହାର ପ୍ରମାଣ କରାଇବାକୁ ହେବ । ଜାତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଗର୍ଭ ହୋଇଥିଲେ ସେ ସମାଜଚ୍ୟୁତ ହୋଇପାରେ । ଅନ୍ୟଜାତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭ ହୋଇଥିଲେ ବା ଜାତୀୟ ଲୋକଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭ ହୋଇଥିବାର ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣ ନଯାଇଲେ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଉ ସମାଜଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଆମ୍ବଜାତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ ହେଲେ, ଯାହା-ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭ ହୋଇଥିବ ତାହାଠାରେ ଲମ୍ଭପାରିବନାହିଁ । ଗର୍ଭକର୍ତ୍ତା ପୁରୁଷ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀର ଜୀବାଶ୍ରୟ ଯଦି ନ ଦେବ ତେବେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ । ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଅନ୍ୟକେହି ପତ୍ନୀରୂପେ ଗ୍ରହଣ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ପୁରୁଷ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀର ଭରଣ ପୋଷଣ ଦେବ ଏବଂ ପତ୍ନୀରୂପେ ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ଗର୍ଭରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସନ୍ତାନ ସାବାଳକ ହେବାଯାଏ ବାଳକକୁ ଭରଣ ପୋଷଣ ଦେବ । ସ୍ତ୍ରୀର ମୃତ ସ୍ୱାମୀର ଔରସଜାତ ଦୁଗ୍ଧପୋଷ୍ୟ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତାନ ଥାଏ ତେବେ ସେ ସେହି ଗୃହରେ ଧାତ୍ରୀ ସ୍ୱରୂପ ଚଳ ପ୍ରଚଳ ହେବ, ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ସେ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବ । ଏଥିରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଅସ୍ୱୀକୃତା ହେଲେ ସେ ତାହାକୁ ଅନ୍ନ ହେବ ।

୨୦—ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଗଠିତ ଜାତୀୟ ପଞ୍ଚର ମତ ନେଇ ଅଦାଲତକୁ ଯାଇ ପାରିବେ । ପୋଲିସ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ମତ ନେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

୨୧. ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରିଲେ ମୁଣ୍ଡରେ ଓଢ଼ଣା ଦେବେ । +

+ ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ ।

୧୨—ଯୁବତୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଏକାକିନୀ କୌଣସି ଯୁବକ ବ୍ୟକ୍ତି ସଙ୍ଗେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୧୩—କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟଭିଚାର ଦୋଷ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦୋଷରେ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଜାତୀୟ ପଞ୍ଚର ଅନୁମୋଦିତ ହେଲେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ତାହାକୁ ଭରଣ ପୋଷଣ ଦେବ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଗୁରୁତର ଦୋଷରେ ସ୍ୱାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ବିଚ୍ଛେଦ ଘଟିଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ଭରଣ ପୋଷଣ [illegible]

୧୪—[illegible]

[illegible] ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାଗ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୧୫—କୌଣସି ନିଃସମ୍ବଳ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୃତ୍ୟୁହେଲେ, ସ୍ଥାନୀୟ ଜାତିଭାଇମାନେ ତାହାର ଆତ୍ମାର ସଦ୍‌ଗତି ନିମନ୍ତେ ତାହାର ଶୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେପରି ତ୍ରୁଟି ନ ଘଟେ, ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ମେମ୍ବରମାନେ ଏଥିର ତତ୍ତ୍ୱ ନେବେ ।

୧୬—ମାତୁଳପୁତ୍ର, ପିଉସୀପୁତ୍ର ବା ମାଉସୀପୁତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବୈବାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୧୭—ଗଞ୍ଜେଇ, ଅଫିମ କେହି ନୂତନଭାବେ ସେବନ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଔଷଧ ନିମନ୍ତେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ନେଇ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରନ୍ତି ।

(କ) ପୁରାତନ ଅଫିମ, ଗଞ୍ଜେଇ ସେବନକାରୀମାନେ ତାଙ୍କର ଦୈନିକ ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମ ଯେ ଲଙ୍ଘନ କରିବ ସେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବ ।

(ଖ) ଅମୃତାଙ୍କର କୌଣସିବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱଗୃହ ବ୍ୟତୀତ ଇତର କୌଣସି ଗୃହରେ ଅଫିମ ସେବନ କଲେ ସେ ଜାତିକୁ ଅନ୍ତର ହେବ ।

୨୮—ଏକ ଉଲ୍ଲଜ ବଂଶୀୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଥିବା ମାନନେଇ ବା ନ ଜାଣି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପାପ ପ୍ରଣୟ ଲିପ୍ତ ହେଲେ ସେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଜାତିରୁ ପତିତ ହେବ ।

୨୯—ଅମ୍ଭ ସମାଜର କୌଣସିବ୍ୟକ୍ତି ମଦ୍ୟ ବା କୁକୁଟ ମାଂସ ଭକ୍ଷଣ କରିବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିଲେ ସେ ଏକବର୍ଷ ପତିତ ହେବ । ପର ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେବ ଓ ପୁଣ୍ୟତୀର୍ଥ ଦର୍ଶନକୁ ଯାଇ ଫେରିବା ପରେ ସମାଜଭୁକ୍ତ ହେବ ।

୩୦—କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବଳାତ୍କାରପୂ ପାଣି ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ ପାପ ପ୍ରଣୟ ଲିପ୍ତ ହେଲେ ଓ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନାଦ ଉତ୍ପାଦନ କଲେ ଉକ୍ତ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନାଦ ସମାଜଭୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ସମାଜଭୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୩୧—ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ କାହାରି ବିବାହାଦ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ କାରଣ ନେଇ ପୂର୍ବଦୋଷ ଦେଖାଇ କାର୍ଯ୍ୟ-ଗ୍ରାହୀକୁ ବାଧାଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି କାରଣ ଥିଲେ ଏକମାସ ପୂର୍ବରୁ ତାହାଁର କାର୍ଯ୍ୟକରିବେ, ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟଗ୍ରାହୀ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

୩୨—(କ) ସ୍ପର୍ଶ୍ୟ (ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଛୁଇଁଲେ ସ୍ନାନ କରି-ଯାଏନାହିଁ) ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣୟାସକ୍ତ ଥିବାର ପ୍ରମାଣିତ ହେଲେ ସେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବ । ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ବିଧାନପରେ ସମାଜ ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ।

(ଖ) ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ (ଯାହାକୁ ଛୁଇଁଲେ ସ୍ନାନ କରାଯାଏ) ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଣୟାସକ୍ତ ହେଲେ ସେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ପତିତ ରହିବ ।

୩୩—ପିତା ବୟଃପ୍ରାପ୍ତ ପୁତ୍ରକୁ, ପୁତ୍ର ପିତାକୁ, ବନ୍ଧୁ ଶାଶୁଙ୍କୁ

ଶାଶୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ମାଡ଼ ମାରିବା ନିତାନ୍ତ ନିନ୍ଦନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ । କେହି ଏପରି କଲେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବ ।

୩୪— କନ୍ୟାର ପିତା ଜ୍ୱାଇଁର ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କର ଅନୁମତିକ୍ରମେ କନ୍ୟାକୁ ନିଜଘରକୁ ଡ଼ାକି ନେଉଥିବା ସମୟରେ ଜ୍ୱାଇଁ ଦ୍ୱାରା ନିଜର ପତ୍ନୀପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର କରି କନ୍ୟାର ପିତା ତଥା ତାଙ୍କର ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେଉଥାଏ । ଏପରି କଲେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବ ।

୩୫— ବାଗ୍‌ଦାନ କନ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରିଯିବ ନାହିଁ । ବର ଓ କନ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ତ୍ୟାଗ କରିବ ସେ ଅପର ପକ୍ଷର ଅପମାନ ଓ କ୍ଷତିରେ ଦାୟୀ ହେବ ।

୩୬—ଯଦି କେହି ନିଃସନ୍ତାନ ଥାଏ ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ତିନିବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ଅନ୍ୟପତି ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବ ।

୩୭—ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ହାତରେ ପିତଳ ପଞ୍ଚା ବା କଙ୍କଣ ନ ଲଗାଇ ତତ୍‌ପରିବର୍ତ୍ତେ ଚୁଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

୩୮—ବାଳିକାମାନେ ଅଙ୍ଗରେ ଝୁଣ୍ଟି ଗୋଦାଇ ପାରିବେନାହିଁ ।

୩୯— ସ୍ନାନଦିବରୁ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପାକ ସାମଗ୍ରୀ (ହଳଦୀ, ସୋରିଷ ବାଟିବା, ଚାଉଳ ଧୋଇବା ଓ ପାଣି ମାଠିଆ ଛୁଇଁବା ଇତ୍ୟାଦି) ସ୍ପର୍ଶ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯେ ଅନ୍ୟଥାଚରଣ କରିବ ପାକସାମଗ୍ରୀ ନଷ୍ଟ ହେବ ।

୪୦—ଗ୍ରାମରେ ଶବ ପଡ଼ି ରହିଥିବାଯାଏ ବା ଶବ ସତ୍କାର ନିମନ୍ତେ ଛୁଟିବା ପୂର୍ବରୁ କେହି ଖାଦ୍ୟ ଭକ୍ଷଣ କରି ପାରିବେନାହିଁ ।

୪୧— ମୃତବ୍ୟକ୍ତିର ଯେ ଜ୍ଞାତିଗୁଷ୍ଠିରେ ସେ କେଶ ମୁଣ୍ଡନ କରିବ ।

୪୨-- ସ୍ତ୍ରୀ ବା ପୁରୁଷ ଗାମୁଛ ପିନ୍ଧି ମଳତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଯିବେ ।

୪୩—କୌଣସି ପାଣି ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଗୃହରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ରନ୍ଧନ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୪୪—ପୂର୍ବାପର କ୍ରମେ ବାଲ୍ୟ ବା ଯୁବତି ବିବାହ ଚଳୁଅଛି । ଏହେତୁ ଫୁଲ ବା କାଣ୍ଡ ବିବାହ ବନ୍ଦ ହେଲା ।

୪୫—ପାଣି ସ୍ପର୍ଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିନ୍ନ ଅପର କୌଣସି ନୀଚଜାତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଚୂନ ଦୋକ୍ତା ଓ ପାନ ପ୍ରଭୃତି ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୪୬—ବାଳିକାମାନେ ପୌଷମାସ ରବିବାର ବାସରେ ଉପାସନା କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହା କରି ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ଓ ରାସ୍ତାରେ ଦାଣ୍ଡକୁ ଯାଇ ଅଶ୍ଳୀଳଗୀତ ଗାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୪୭—କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ବୃଷାରୋହଣ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୪୮—କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ କଳହ ଉପସ୍ଥିତ କରି ସ୍ୱାମୀ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବାସ୍ଥଳେ ହସ୍ତର ଚୁଡ଼ି ଭାଙ୍ଗି ଘରୁ ପଳାଇଗଲେ ଜାତୀୟମତେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେବ ।

୪୯—ମଳତ୍ୟାଗ ସମୟେ ପୁରୁଷ ବା ସ୍ତ୍ରୀ କେହି ମାଟିପାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୫୦—ବନ୍ଧୁଘରେ କାହାରି ମୃତ୍ୟୁ ହେଲେ କନ୍ୟା ସେଠାରେ ଥାଉ ଅବା ନଥାଉ ବେହାର ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ଦିଅଣ୍ଟିଆ ବୋଲି ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଏକଥାନ ଲୁଗା ନିଆଯାଏ କିନ୍ତୁ ସେହି ଲୁଗା ଖଣ୍ଡିକ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଦିଅଣ୍ଟିଆ ଲୁଗା ପିନ୍ଧା ଦିଆ ଯାଉନିବ ।

୫୧—ସ୍ତ୍ରୀର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ଥିଲେ ଅନ୍ୟପତି କରିଗଲେ ସେ ସ୍ୱାମୀଦତ୍ତ ବା ପିତୃଦତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୫୨—ପିତା ଯାହା ସହିତ ବୈବାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିଥିବେ ପୁତ୍ର ବା ଭ୍ରାତୃପୁତ୍ର ତାହା ସହିତ ବୈବାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୫୩—ବିଧବାବଧୂସହ ଦେବର ବଳାତ୍କାରରେ ପ୍ରଣୟାସକ୍ତ ହୋଇ ଗର୍ଭୋତ୍ପାଦନ କଲେ ସେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ।

୫୪—କନ୍ୟା ପିତ୍ରାଳୟରେ ଥିବା ସମୟରେ ସଖୀରେ ଗାଟୋ-ଚୂତ୍ତି ହେଲେ ପିତୃଗୃହର ଓ ସ୍ୱାମୀଗୃହର ଲୋକେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେବେ । ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ ବର୍ଗୃର୍ଯ୍ୟ ।

୫୫—କନ୍ୟା ପିତ୍ରାଳୟରେ ଥିବା ସମୟେ ପାପପ୍ରଣୟ ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭ ସଞ୍ଚାର ହେଲେ ପ୍ରକୃତ ଗର୍ଭର ପ୍ରମାଣ ନ ମିଳଲେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ପିତୃଗୃହର ଲୋକେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେବେ । ଏହା ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ ବର୍ଗୃର୍ଯ୍ୟ ।

୫୬—ପାଣି ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ଜାତିସ୍ଥ କେହି ଅମ୍ଭ ସମାଜକୁ ଗୃହ୍ୟ-ଦେଲେ ବା ଭୋଜ ଦେଲେ ତାହା ସମାଜ କର୍ତ୍ତୃକ ଗୃହୀତ ହେବ-ନାହିଁ ।

୫୭—ଗ୍ରହଦାହରେ ଅମ୍ଭ ଜାତିସ୍ଥ କୌଣସିବ୍ୟକ୍ତି ନିଃସ୍ୱ-ହେଲେ ଏବଂ ଜାତିସ୍ଥ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିରାଶ୍ରୟ ହୋଇ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନାକଲେ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ତାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ।

୫୮—ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ କାହାରି ଘର ପୋଡିବା ବେଳେ ଅମ୍ଭ ଜାତିର ଯେଉଁ ଲୋକ ଅଗ୍ନି ନିବାରଣ କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ନ ଦେବ ସେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ।

୫୯—ଅଧୁନା ଦେଖାଯାଏ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବିବାହାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଥା ରୀତିରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିବାହ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ବୈଦିକମତେ ମନ୍ତ୍ରାଦି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ନିମନ୍ତେ ରାଜସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପୁରୋ-

ହୃତ ପନ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର ଲାଭ ବଜାଏ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ଅଯଥାଭାବେ ଯେନ ତେନ ପ୍ରକାରେଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାନ୍ତି । ଏଣୁ ଅମ୍ଭ ସମାଜର ସମସ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ପୁରୋହିତ ମନୋନୀତ କରିବେ ।

୬୦—କାଳସଖା ବା, ବିଧବା ବିବାହ ସମ୍ପର୍କରେ ପିତା ମାତା ବା ଅଭିଭାବକ ବା ଜାତୀୟ ଲୋକେ ଅଥବା ବେହେରା ପଧାନ ମାନେ (ଜାତିହ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ବା କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି) ଏହି ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବା କୌଣସି ଛଳନାରେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । କେହି ଅନ୍ୟଥା କଲେ ସେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ।

୬୧—ବିଧବା ବିବାହ ନିମନ୍ତେ (ଦେବର ବ୍ୟତୀତ) ବର ଏକ ମହାଠାରୁ ସାତମହା ମଧ୍ୟରେ ସୁନା ଓ ଲୁଗା ଦୁଇଖଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଦେବ ।

୬୨—ପିତାମାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ପୁତ୍ରମାନେ ବିଧିଅନୁସାରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମାନ ଅଂଶରେ ଗ୍ରହଣ କରିବେ, କେବଳ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ-ଭାଇ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାଂଶ (ଦ୍ୱାଦଶାଂଶ) ଗ୍ରହଣ କରି ଶାସ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧ, ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ଭାଇ ଅବିବାହିତ ଥିଲେ ବିବାହ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହ ଅନ୍ୟଭାଇମାନଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

୬୩—ଭ୍ରାତୃସମ୍ପତ୍ତି ବିଭାଗ କାଳରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ବା ଅପର ଭାଇମାନେ ଅମ୍ଭେ ଅଧିକ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିଥିବୁଁ ବୋଲି ଅପର ଭାଇ-ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତନ୍ତୁ ଦାୟଭାଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ।

୬୪—କନ୍ୟା ପଠେଇଣିରେ କେହି ଘରଦ୍ୱାର ଶୃଙ୍ଖଳ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । କେବଳ ଉଖୁଡ଼ା, ଖଜା, ତେଲ, ହଳଦୀ ଆଦି ଘର ଦ୍ୱାର ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ଶୃଙ୍ଖଳ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଶାଢୀ

ଦ୍ୱାସ୍ତ ଦେବେ ।

୬୫—ସ୍ତ୍ରୀ ବିଧବା ହେଲେ ସେ କୌଣସି ଅପର ବଂଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀରୂପେ ବରଣକଲେ ପୂର୍ବସ୍ୱାମୀର ଘରକୁ ଆଣି ପାରିବ ନାହିଁ ।

୬୬—ସମାଜମଧ୍ୟରେ ଶୁଭାଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ ସାମାଜିକ ଭୋଜିହେବ ତହିଁରେ ସମସ୍ତେ ଘୃତ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଘୃତ ନପଡ଼ିଲେ ସେହି ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସମାଜ ଭୋଜ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଶକ୍ତ୍ୟାନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତେ ଘୃତ ଦେବେ ।

୬୭—ବିବାହ ବା ଶୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରଚଳିତ ଘୃଷ୍ଣି-ପିଠା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମସ୍ତେ ପାଗଆରିସା ପିଠା କରିବେ । ଅମାନ୍ୟ କଲେ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରାଯିବ ।

୬୮—ବିବାହ ବା ପଠିଆଣିରେ ସମସ୍ତେ ଟୋପିଦୋଲାରେ, କିମ୍ବା ଅଶ୍ୱବିଧାସ୍ଥଳେ ଗାଡ଼ୀରେ ବରକନ୍ୟା ବସାଇ ନେବେ ଅନ୍ୟଥା କଲେ ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ।

୬୯—ସମାଜର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ରକ୍ଷିତା ସ୍ତ୍ରୀ ରଖି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେ ଅନ୍ୟଥା କରିବ ସେ କଠୋର ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବ ।

୭୦—ଯୁବତୀ ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱାମୀ ଗ୍ରହଣ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାସିକା ବା କର୍ଣ୍ଣରେ ଅଳଙ୍କାର ଧାରଣ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା କଲେ ବାରଣ ରହିବେ ।

୭୧—ଅମ୍ଭ ସମାଜର କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ବିଜାତୀୟ କାହାର ଗୃହରେ କାମଭୁଲୀ ବା ଧାନ କୁଟଭୁଲୀ କାର୍ଯ୍ୟକରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

୭୨—କାହାରି ବଧୂ ଶ୍ୱଶୁରଗୃହରେ କଳହ କରି ପିତୃଗୃହକୁ ପଳାଇଗଲେ କନ୍ୟାର ପିତା ସେହି କନ୍ୟାକୁ ଘରେ ପଚ୍ଛୁଆ

ଅନଡ଼ ଋଇମେ, ତାର ସ୍ୱାମୀ ଗୃହକୁ ପଠାଇବାକୁ ବାଧ । ଅନ୍ୟଥା ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବ ।

୨୩—କୃଷି ଓ ଗୋଜାତିର ଉନ୍ନତି ବିଧାନ, ନୂତନ ନୂତନ ଲାଭ ଜନକ ବୀଜ ଓ ଗୃହୋପଯୋଗୀ ଦ୍ରବ୍ୟ କଲ ସଂଗ୍ରହ କୃଷି-ଦ୍ରବ୍ୟର ଅପଚୟ ନିବାରଣ ; କୃଷି--ଦାୟଭାଗ–ଅଶୌଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭୃତି ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଆଇନକାନୁ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ପ୍ରଭୃତି ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଜ୍ଞାନ ଓ ଜୀବନଧାରଣ ଓ ଜାତୀୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଉନ୍ନତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ପାଣ୍ଠି ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେବ ।

୨୪—ଜାତୀୟ ପକ୍ଷରେ କେହୁ ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟଦେଲେ କିମ୍ବା ଦୂଷ ଦେଲେ ବା ଗ୍ରହଣ କଲେ ସାକ୍ଷୀ ଦାତା ଓ ଗ୍ରହୀତା ସାମାଜିକ ଦଣ୍ଡ ପାଇବେ ।

୨୫—ଭବିଷ୍ୟତରେ କେହୁ ଚଷାବୋଲି ମିଶିବାର କଥା ହେଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅମ୍ଭ ସମସ୍ତ ସମାଜ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ବିଚାର କରିବେ । ଅଳ୍ପଲୋକ ତାହାକୁ ମିଶାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅଳ୍ପ ଲୋକଦ୍ୱାରା ତହିଁର ମୀମାଂସା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୨୬ - ଅମ୍ଭ ଜାତିର କୌଣସି ସବଳଲୋକ ଭିକ୍ଷା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

୨୭—ଜାତି ବେହେରା ଜାତିପକ୍ଷରେ ମତାମତ ନେଇ ବିଚାର କରିବେ ।

୨୮—ସ୍ଥାନୀୟ ବେହେରା ପଧାନ ଗଠିତ ପଞ୍ଚନେଇ ଜାତୀୟ ମୋକଦମା ବିଚାର କରିବେ, ସ୍ଥାନୀୟ ବେହେରା ପଧାନଙ୍କର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି ହେଲେ ହେଡ଼ ବେହେରା ପଧାନ ସ୍ଥାନୀୟ ବେହେରା ପଧାନଙ୍କ କଷ୍ଟିତ୍ କାଗଜର ନକଲ ନେଇ ବିଚାର କରିବେ, ତହିଁରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହେଲେ ବାଦୀ ବା ପ୍ରତିବାଦୀ ଅଦାଲତ ଆଶ୍ରୟ

ଣ କରିବେ । ସ୍ଥାନୀୟ ବେହେରା ପଧାନଙ୍କ ଅନୁମୋଦନା ପୂର୍ବରୁ
ଉକ୍ତ ବେହେରା ପଧାନ ଅପକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ । ନକଲ
ଓ କାଗଜ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ । (ଗୁଡ଼ିଅଣା ମାତ୍ର) ନିଆଯିବ ।

୭୯—ଆମ୍ଭ ସମାଜର ଅଧୁ ଟଙ୍କାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ବେହେରା ପଧାନ
ାଡ଼ ବେହେରା ପଧାନ ଏବଂ ହାର୍କଲ ନବାଚତ ପଞ୍ଚମାନେ କେତେ
ଶ ପାଇବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଫଣ୍ଡରେ କେତେ ରହିବ ଏହା ବେହେରା
ଧାନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଜର ପ୍ରଧାନମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତରେ ସ୍ଥାନ
ଧିକାର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ ବିବେଚନା କରିବେ ।

୮୦—ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ଓ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀମାନଙ୍କ ନାମ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବତବନ୍ଧୁ ସାହୁ ଗ୍ରାଃ କନ୍ଧ
ଶ୍ରୀ ଦୀନବନ୍ଧୁ ଗଡ଼ନାୟକ ଗ୍ରାଃ ନରେଇ ଓ କଡ଼ସିଦ
ଶ୍ରୀ ବନ୍ଧୁରାମ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରାଃ ଝଙ୍କାର
ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରାଃ ନାଉଲପଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ବାସ୍ଥାନାଥ ପଧାନ ଗ୍ରାଃ- ଗୌଡ଼ସୁଗୁଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ଖଗେଶ୍ୱରପଧାନ ଗ୍ରାଃ ଝିରପାଲି
ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ପଧାନ ଗ୍ରାଃ ଜାମୁଝର
ଶ୍ରୀ କରୁଣାକର ଗଡ଼ନାୟକ ଗ୍ରାଃ ରାଙ୍କାବାହାଲ
ଶ୍ରୀ ପର୍ଶୁରାମପଧାନ ଗ୍ରାଃ କାଦୋପଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ନଟବର ,, ଗ୍ରାଃ ତାଳବାହାଲ
ଶ୍ରୀ ଯୁଗବର ,, ଗ୍ରାଃ ଅସ୍ତରଶୀଳା
ଶ୍ରୀ ପାଇକୀରା ସାହୁ ଗ୍ରାଃ ଗରଗଡ଼ ବାହାଲ
ଶ୍ରୀ ହରି ପଧାନ ଗ୍ରାଃ ଚୋଟୁଆ
ଶ୍ରୀଯୁଧିଷ୍ଠିର ସାହୁ ଗ୍ରାଃ ଅଡ଼ସ
ଶ୍ରୀ ବୈରାଗୀ ଗଡ଼ନାୟକ ଗ୍ରାଃ ପଲସମା
ଶ୍ରୀପୁରନ୍ଦର ପଧାନ ଗ୍ରାଃ ଉଠୁଣିଆଁ
ଶ୍ରୀପିତେଇ ସାହୁ ଗ୍ରାଃ ,,
ଶ୍ରୀଦେବାଧି ମାଝୀ ଗ୍ରାଃ ପଲସମା

ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପଧାନ ଜାଃ ବାଲିଗରି
ଶ୍ରୀଦୀନବନ୍ଧୁ ପଧାନ ଜାଃ ଯାମୁନାଳ
ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗାଚରଣ ପଧାନ ଜାଃ ବାଲିନାଳ
ଶ୍ରୀଭିଖାରିଚରଣ ପଧାନ
ଜାଃ ରେଙ୍ଗାଲବାହାଲ
ଶ୍ରୀନୀଳାଦ୍ରି ପଧାନ ଜାଃ ଯାଲେଭ୍ର
ଶ୍ରୀମଦନ ନାୟକ ଜାଃ ସବୁଅଳ
ଶ୍ରୀଶଶିଭୂଷଣ ପଧାନ ଜାଃ ନକ୍ତିମାଳ
ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟନାଥ ,, ଜାଃ ଧର୍ମପୁର
ଶ୍ରୀବନମାଳି ସାହୁ ଜାଃ ଟୋଗୁଅ
ଶ୍ରୀପରଶୁରାମ ,, ଜାଃ ରେଙ୍ଗାଲ-
ବାହାଲ
ଶ୍ରୀଜୟକୃଷ୍ଣ ,, ଜାଃ ଅର୍ଜୁନଝର
ଶ୍ରୀରୁଷି ପଧାନ ଜାଃ ,,
ଶ୍ରୀଅଦକନପଧାନ ଜାଃ ଚର୍ଗିଣୀକୁଦର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ,, ଜାଃ ରେଙ୍ଗାଲ-
ବାହାଲ
ଶ୍ରୀଭକ୍ତବନ୍ଧୁ ପଧାନ ଜାଃ ଦଶଘରିଆ
ଶ୍ରୀଗୌରାଙ୍ଗ ,, ଜାଃ ଟୋଗୁଅ
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ,, ଜାଃ ଚକମାଲ
ଶ୍ରୀପଲଭ୍ ,, ଜାଃ ରେଙ୍ଗାଲ
ଶ୍ରୀସାମ ,, ଜାଃ ପଳସମା
ଶ୍ରୀ ମକୁନ୍ଦ ,, ଜାଃ ବ୍ରାହ୍ମଣୀପାଲି
ଶ୍ରୀ ମହେନ୍ଦ୍ର ,, ଜାଃ ଭଇରପୁର

ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡାଲ ସାହୁ ଜାଃ ଚାରଙ୍ଗ
ଶ୍ରୀସନାତନ ,, ଜାଃ ରେଙ୍ଗାଲବାହାଲ
ଶ୍ରୀକଳ୍ପତରୁପଧାନ ଜାଃ ନୂଆଁଗାଁ
ଶ୍ରୀଦାମ ସ୍ୱାଇଁ ଜାଃ ଡୁଅଁସ
ଶ୍ରୀକୁଞ୍ଜ ପଧାନ ଜାଃ ଡ଼େଗପଥର
ଶ୍ରୀଭାଗବତଭିଆ ଦେହୁରି ଜାଃ ,,
ଶ୍ରୀପରଶୀତ ପରିଡ଼ା ଜାଃ ଭଇରପୁର
ଶ୍ରୀସନାତନ ବଣ୍ଡାଲ ଜାଃ ଜଦଳପାଲି
ଶ୍ରୀକଷ୍ଟୁ ,, ଜାଃ ରଜାବାହାଲ
ଶ୍ରୀଗଣେ ବେହେରା ଜାଃ ଟୋଗୁଅ
ଶ୍ରୀନବଘନ ପଡ଼ିଆ ଜାଃ ମୁଗୁଡ଼ା
ଶ୍ରୀନିତ୍ୟାନନ୍ଦନାଏକ ଜାଃ ଭୁଡ଼ଫିଦ
ଶ୍ରୀବଳଭଦ୍ରବେହେରା ଜାଃଡ଼ଙ୍ଗାପାଲି
ଶ୍ରୀଭକ୍ତ ପଧାନ ଜାଃ ଲକ୍ଷ୍ମୀଝର
ଶ୍ରୀଜଗବନ୍ଧୁ ,, ଜାଃ ମାଣପୁର (ସାନ)
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ଜାଃ ବାଲିନାଳ
ଶ୍ରୀହରି ପଧାନ ଜାଃ ଅସନନାଳ
ଶ୍ରୀପଦ୍ମନାଭ ,, ଜାଃ କୁଲୁସରା
ଶ୍ରୀକନ୍ଦର୍ପ ,, ଜାଃ କୁଣ୍ଡପିଠା
ଶ୍ରୀନଶାମଣି ସାହୁ ଜାଃ ପାଣ୍ଡୁରଶିଳା
ଶ୍ରୀଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ସାହୁ ଜାଃ ହିଙ୍କୁଝର
ଶ୍ରୀଶାନ୍ତିବାପପଧାନ ଜାଃ ହିଙ୍କୁଝର
ଶ୍ରୀବନମାଳି ସାହୁ ଜାଃ ପାଣ୍ଡୁରଶିଳା
ଶ୍ରୀ[illegible] ଜାଃ [illegible]

ଶ୍ରୀ କାଳଚରଣ ପଧାନ ନ: କାଳ-
ଚରଣପାଲି
ଶ୍ରୀଶୀଚନ୍ଦ୍ର ,, ନଃ ଝିଙ୍କାୱ
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରଧର ,, ନଃ ଠଙ୍ଗାଝୁଅରଣ
ଶ୍ରୀଭକ୍ତ ,, ନଃ ଲକ୍ଷ୍ମୀଝରି
ଶ୍ରୀହରି ,, ନଃ ବଣ୍ଡେଲ
ଶ୍ରୀକୁବେର ,, ନଃ ବଣ୍ଡେଲ
ଶ୍ରୀସାହେବ ,, ନଃ ଶିଉଗୀଡା
ଶ୍ରୀବୈରାଗୀ ,, ନଃ କୁଣ୍ଡାପେଠା
ଶ୍ରୀଦରନର ,, ନଃ ଭମୁର
ଶ୍ରୀବ୍ରଜମୋହନବଗ୍ୱାଲ ନଃରଥମାଳ
ଶ୍ରୀଦୁଃଖଭପଧାନ ନଃ କେଲଡ଼ା
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ,, ନଃ ସିମିଳଦବା
ଶ୍ରୀସାହେବଦେହୁର ନଃ ଦଣ୍ଡାସିଂହା
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦପଧାନ ନଃ ,,
ଶ୍ରୀବଳଭଦ୍ରଦେହୁର ନଃ ,,
ଶ୍ରୀଜଗବନ୍ଧୁପ୍ରଧାନ ନଃ ସିମ୍ମେଲନାଳ
ଶ୍ରୀ ଶାମ ,, ନଃ ବରପାଲି
ଶ୍ରୀଧୁବେଇଦେହୁର ନଃ ଭମୁର
ଶ୍ରୀ ରାମ ,, ନଃ ଟାଲବାହାଲ
ଶ୍ରୀଗୌରାଙ୍ଗପଧାନ ନଃ ସୁନାଇପଡ଼ା
ଶ୍ରୀଗୃଖୀରଥଟମାଳି ନଃ ଧରମପୁର
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦପଧାନ ନଃବଙ୍କରଖୋଲ
ଶ୍ରୀସହଦେବସାହୁ ନଃ ଧରମପୁର
ଶ୍ରୀଶାମ ପଧାନ ନଃ ପୋଡ଼ାପଡ଼ା
ଶ୍ରୀଲଖାରିଚରଣ ପଧାନ
ନଃ ଢେଙ୍ଗାସର୍ଗି
ଶ୍ରୀଇଶ୍ୱରସାହୁ ନଃ ଦନିମୁଣ୍ଡା
ଶ୍ରୀଧୁବେଇପଧାନ ନଃ ବାବସ୍ଥକୋଟ
ଶ୍ରୀକୁବେର ସାହୁ ନଃ ,,
ଶ୍ରୀଦାତୁବନ୍ଧୁପଧାନ ନଃମଲ୍ଲେହପଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସାହୁ ନଃ ,,
ଶ୍ରୀଚୈତନ ପଧାନ ନଃ କଖାରୁମାଲ
ଶ୍ରୀଗିରିଧାରି ,, ନଃ କାଦୋପଡ଼ା
ଶ୍ରୀବନ୍ଧୁରାମ ,, ନଃ ଅଡ଼ଧ
ଶ୍ରୀଗୌରାଙ୍ଗ ସାହୁ ନଃ ସୁଗୁଡ଼ା
ଶ୍ରୀପାର୍ଥୁକ ପଧାନ ନଃ ବାବସ୍ଥକୋଟ
ଶ୍ରୀବନମାଳି ସାହୁ ନଃ ମେଦନପୁର
ଶ୍ରୀବଳଭଦ୍ର ,, ନଃ ଭମୁର
ଶ୍ରୀବନମାଳି ,, ନଃ କେନ୍ଦେଇଜୁରି
ଶ୍ରୀଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଧାନ ନଃ ବଳଡା
ଶ୍ରୀରୁଷିସ୍ୱର ,, ନଃ ବଣ୍ଡାବାହାଲ
ଶ୍ରୀମାଦୁ ସାହୁ ନଃ ମେଦନପୁର
ଶ୍ରୀବୈରାଗୀ ପଧାନ ନଃ ଭୁକାବେଢ଼ା
ଶ୍ରୀଭାଗବତ ,, ନଃ ମେଦନପୁର
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ,, ନଃ ,,
ଶ୍ରୀବରୁଣାକରସାହୁ ନଃ ବୁଢ଼ାପାଲି
ଶ୍ରୀରାଧାଚରଣପ୍ରଧାନ ନଃ କୁସୁମପାଲି

ଶ୍ରୀସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପଧାନ ନାଃ ଜଗନ୍ନାଥ
ଶ୍ରୀକନ୍ଦର୍ପ „ ନାଃ ବୁଢ଼ାପାଲ
ଶ୍ରୀମହାଦେବ ସାହୁ ନାଃ ଟିକ୍କାବାର
ଶ୍ରୀ ବାଣେଶ୍ୱର ପଧାନ
ନାଃ ରେଙ୍ଗାଲି ବାହାଲ
ଶ୍ରୀଦୟାନିଧି ପଧାନ ନାଃ କଣ୍ଢାପାଲି
ଶ୍ରୀସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ„ ନାଃ ବାସୁପାଲି
ଶ୍ରୀରତ୍ନାକର „ ନାଃ ଭଡ଼ଙ୍ଗିଦ
ଶ୍ରୀପଦ୍ମଚରଣ ପଧାନ ନାଃ ଖଣ୍ଡାମ
ଶ୍ରୀରତ୍ନାକର ସାହୁ ନାଃ ସୁଗୁଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ରତ୍ନାକର ପଧାନ
ନାଃ ତେଙ୍ଗାବାଲିପସି
ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ପଧାନ ନାଃ କନେଇଁ
ଶ୍ରୀବିଶ୍ୱନାଥ „ ନାଃ ଗଉଲମରା
ଶ୍ରୀହରିହର ପଧାନ ନାଃ ଟିକ୍କାବାର
ଶ୍ରୀଗେରିଧାରି „ ନାଃ ବେମୁର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରଗଡ଼ନାୟକ ନାଃ କୈଁଳୁଲ
ଶ୍ରୀହରିହର ପଧାନ ନାଃ ଗୋଗୁଆ
ଶ୍ରୀସାଧି „ ନାଃ ଦଲଣ୍ଡା
ଶ୍ରୀଅଦ୍ୱୈତଚରଣ„ ନାଃ ଡ଼ଅଁରା
ଶ୍ରୀବାଇଧର „ ନାଃ ଝୁମ୍ପୁରା
ଶ୍ରୀବୈଦ୍ୟନାଥ „ ନାଃ ବଲ୍ଲା
ଶ୍ରୀଜଗବନ୍ଧୁ „ ନାଃ ଯୋଗଡ଼ଙ୍ଗା
ଶ୍ରୀରଘୁ „ ନାଃ କଦଲିପାଲି

ଶ୍ରୀଭିଖାରୀଚରଣ ପଧାନ ନାଃ ବଲ୍ଲା
ଶ୍ରୀପୁରନ୍ଦର ସାହୁ ନାଃ ଗୋଗୁଆ
ଶ୍ରୀହରିହର ସାମଲ ନାଃ ଗୋଗୁଆ
ଶ୍ରୀ ଘୁରି „ ନାଃ „
ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ ପଧାନ ନାଃ ନୂଆପଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଲୋଚନ ଗଡ଼ନାୟକ
ନାଃ କୁଣ୍ଡାଇଗୋଲା
ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରପଧାନ ନାଃ „
ଶ୍ରୀରଘୁ ଗଡ଼ନାୟକ ନାଃ ଭୁଙ୍ଗାମାଲ
ଶ୍ରୀଉପେନ୍ଦ୍ର „ ନାଃ „
ଶ୍ରୀଶଙ୍କର „ ନାଃ ଗୁରୁଡାଙ୍ଗା
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରାମାଝୀ ନାଃ „
ଶ୍ରୀରାଜବ ସାହୁ ନାଃଖିଲେଇବେରେଣୀ
ଶ୍ରୀଭିକବଖାଲ ନାଃ „
ଶ୍ରୀସହଦେବ ପଧାନ ନାଃ କୁରୁଡ଼ାପଲି
ଶ୍ରୀଗୋପିନାଥ ସାହୁ ନାଃ „
ଶ୍ରୀବନମାଳି „ ନାଃ ଗୌଡ଼ସୁଗୁଡ଼ା
ଶ୍ରୀଅନିରୁଦ୍ଧ ପଧାନ ନାଃ ସାରସପଦ
ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ପଧାନ
ନାଃ ରେଙ୍ଗାଲିବାହାଲ
ଶ୍ରୀ ଖଗ ସେନା ନାଃ ବଲ୍ଲା
ଶ୍ରୀସାହଦେବ ପଧାନ ନାଃ ଝୁମ୍ପୁରା
ଶ୍ରୀଧୁଲଆଗ୍ରାରି ନାଃ ରେଙ୍ଗାଲିବାହାଲ
ଶ୍ରୀବେଣୁଧରପଧାନ ନାଃ ରଞ୍ଜଣା

ଶ୍ରୀ ନୃଥୁ ପଧାନ ଦାଃ ଅମ୍ବକଟା
ଶ୍ରୀ ଡାଫି ,, ଦାଃ ,,
ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବ ସାହୁ ଦାଃ ଚକ୍ରପାର
ଶ୍ରୀ ରଜିଭୁବ ପଧାନ ଦାଃ ବୁଢ଼ାଖମଣ
ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣମ୍ ,, ଦାଃ ଟିକୁଲା
ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ,, ଦାଃ ,,
ଶ୍ରୀ ପାଥ ସାହୁ ଦାଃ ବଟରଡ଼ା
ଶ୍ରୀ ବଜୁଲଧଦ୍ଧମାଝି ଦାଃ ଝିଙ୍କାର
ଶ୍ରୀ ଚୈତଣ୍ୟପଧାନ ଦାଃ ବେମ୍ବର
ଶ୍ରୀ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପଧାନ
ଦାଃ ଡାଲକୁଣ୍ଡାଇ
ଶ୍ରୀ ଭିଖାରି ପଧାନ ଦାଃ ଗାଙ୍ଗନଣ
ଶ୍ରୀ ସେବକ ସାହୁ ଦାଃ ,,
ଶ୍ରୀ ବାସୁ ,, ଦାଃ ,,
ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣମ୍ପଧାନ ଦାଃ ,,
ଶ୍ରୀ କାଳିଅ ,, ଦାଃ ,,
ଶ୍ରୀ ଭଜଗ ,, ଦାଃ ଗୁଣ୍ଡ୍ରିଟସି
,, ଗଙ୍ଗାଧର ,, ଦାଃ ନଲବନ୍ଧ
ଶ୍ରୀ କାନ୍ଦୁ ,, ଦାଃ କଦଳୀପାଲ
,, ହରିହର ,, ଦାଃ ଭେଜକୁଦର
,, ସାଧୁ ,, ଦାଃ ଝେପିଲପାଳି
,, ଢେନା ,, ଦାଃ ବସାଲଲ
,, ମାଦୁସାମଲ ଦାଃ ,,
,, ଭଗିରଥସାହୁ ଦାଃ ବାସୁପାଲି

ଶ୍ରୀ ବାଇଧରବଣାଲ ଦାଃ ରିଅମାଳ
,, ବାଞ୍ଛ ପଧାନ ଦାଃ ,,
,, ଫକିର ସାହୁ ଦାଃ ,,
,, ମଙ୍ଗଳୁବଣାଲ ଦାଃ ରିଅମାଳ
ଶ୍ରୀ କାଳପଧାନ ଦାଃ ରିଅମାଳ
,, ଟଗନାଏକ ଦାଃ ,,
,, ସୁନାସାହୁ ଦାଃ ଗାଙ୍ଗନଣ
,, ଝାଣ୍ଡି ସାହୁ ଦାଃ ,,
,, କଦୁମ୍ବାଳ ଦାଃ ନଲବନ୍ଧ
,, ମକୁନ ,, ଦାଃ ଛେଡିଲିପାଲି
,, ଦୁଲଭ ,, ଦାଃ ,,
,, କହ୍ନୁଦେହୁର ଦାଃ ନଲବନ୍ଧ
,, ବୈଷ୍ଣମ୍ସାହୁ ଦାଃ କଦଳପାଳ
,, [illegible] ଦାଃ [illegible]
ଶ୍ରୀ କଦ୍ୟାଟଚସାହୁ ଦାଃ ଗାଙ୍ଗନଣ
,, ପୁନାଅଁ ବେଦେହେରା ଦାଃ କଲଙ୍କୁଦ
,, ବାହକ ଦେହୁନାଏକ ଦାଃ ଟାରଙ୍ଗ
,, ନନ୍ଦ ଅପଧାନ ଦାଃ ,,
,, ଲଣ୍ଡିଅସାହୁ ଦାଃ ,,
,, ଟିକର ପଧାନ ଦାଃ ସାମପାଲି
,, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଧାନ ଦାଃ ଦଶାବଗ
,, କଳ୍ପତରୁ ପଧାନ
ଦାଃ ରେଙ୍ଗାଲ ବାନ୍ଧାଲ
,, ଚେରୁସାହୁ ଦାଃ ଦେହେଙ୍ଗମାର

ଶ୍ରୀ ଶାମ୍ବ ସାହୁ ନାଃ ନେହେଟଖମାଠ
,, ଚୈଥାରଧାନ୍ତ ନାଃ ,,
,, ବିଦ୍ୟାଧର ,, ନାଃ କୁରେହିଁ ବାନ୍ଧାଳ
,, ବାଇଟର ,, ନାଃ ,,
,, କାହ୍ନୁ ସ୍ୱାଇଁ ନାଃ ଡ଼ଙ୍ଗାପୋଲ
,, ସମ୍ବାବୁ ପଧାନ ନାଃ ବରଗାଁ
ଶ୍ରୀ ବଇଦ ସାହୁ ନାଃ ବାହୁଁ ସିପାଲ
,, ରତ୍ନା ,, ନାଃ ଝଲିନାଲି
,, ମାଗୁଣି ପଧାନ ନାଃ ବରଗାଁ
,, ବାମ ସାହୁ
ନାଃ ମାଙ୍ଗୀ ଗୁଲୁଣ୍ଡାପାଲ
,, ମଦନମୋହନ ପଧାନ
ନାଃ ଭଣ୍ଡାଇପୋଲ
,, ଅର୍ଜୁନ ସାହୁ ନାଃ ,,
,, ଶ୍ୟାମ ,, ନାଃ ପୁରୁଣାଗଡ଼
,, ଘସାର ପଧାନ ନାଃ ,,
,, ପିଣ୍ଡୁ ,, ନାଃ ,,
,, ମାର୍କଣ୍ଡ ପଧାନ ନାଃ ଠାଇଁପଦ
,, ଛକ ସାହୁ ନାଃ ,,
,, ମାଗତା ସାହୁ ନାଃ ,,
,, ଲୁଲମଣି ପଧାନ ନାଃ ଧଲପଥର
,, ଘଲ ବେହେରା ନାଃ କଣ୍ଢେଇକୁଲି
,, ଠକ ପଧାନ ନାଃ କୁରୁଡ଼
,, ସାଧୁ ବେହେରା ନାଃ ,,

ଶ୍ରୀ ଧୁବନ ପଧାନ ନାଃ କୁରୁଡ଼
,, ମନୁ ବେହେରା ନାଃ ,,
,, ଏକାଦଶି ପଧାନ ନାଃ ,,
,, ଗୁରୁ ପଧାନ ନାଃ ଗୋବାବେଡ଼ା
,, ଦର୍ଶନିଆଁ ପଧାନ ନାଃ ଟରବାନ୍ଧାଲ
,, ବାଉଧର ପଧାନ ନାଃ ଗୋବାବେଡ଼ା
,, ଜଗନ୍ନାଥ ପଧାନ ନାଃ ପଣାପାଳ
,, ବନମାଳି ,, ନାଃ ବୁଢ଼ିଦେୱା
,, ସୁନ୍ଦର ,, ନାଃ ଡାବଡ଼ା
,, ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ସାହୁ ନାଃ ,,
,, ଚନ୍ଦ୍ରା ପଧାନ ନାଃ କୃଷ୍ଣପାଲି
,, ମହନ ,, ନାଃ ବୁଢ଼ିଦେୱା
,, ନନ୍ଦ ଦେହୁରି ନାଃ ବୁଢ଼ିଦେୱା
,, ଚନ୍ଦ୍ରା ପଧାନ ନାଃ ,,
,, ଅନାଦ ସାହୁ ନାଃ ନାଗୁଲିପଡ଼ା
,, ବିଦ୍ୟା ,, ନାଃ ,,
,, କଠେ ,, ନାଃ ଠାଇଁପଦ
,, କଇ ,, ନାଃ ,,
,, ଦନ ସାହୁ ନାଃ ,,
,, ସାର୍ଥକ ପଧାନ ନାଃ ,,
,, ଜଗବନ୍ଧୁ ବେହେରା ନାଃ ଗୋଗୁଅ
,, ସାର୍ଥକ ,, ନାଃ ,,
,, ବନମାଳି ପଧାନ ନାଃ ନାଉଲିପଡ଼ା
,, ବାସୁଦେବ ,, ନାଃ ବସାଲ

ଶ୍ରୀଶଙ୍କର ପଧାନ ନାଃ ଘୁଲୁଣ୍ଡ
,,ଧାମନ୍ତ୍ରା ,, ନାଃ ଭାଲୁଚୁଆ
ଶ୍ରୀଫନୀକା ପଧାନ ନାଃ ଡେଢ଼ଗ୍ରାପଥର
,,ମାଗଳା ,, ନାଃ ,,
,,ଗୁନ୍ଦ୍ରୁଲୁ ,, ନାଃ ,,
ଶ୍ରୀପଣ୍ଡବେଦେବ୍ର ନାଃ ଗୁଲୁସଙ୍ଗା
,,ସତ୍ୟବାଦ ପଧାନ ନିଃ ବାଲ୍ଲପପି
,,ରତ୍ନାକର ,, ନିଃ ଡ଼ିଁଲି
,,ମହର୍ଷି ସାଇଁ ନାଃ ବାଲିପପି
,,ଡ଼ାଙ୍ଗୀପଧାନ ନାଃ ଉଡ୍ଡିଶିଅଁ ମୁଣ୍ଡା
,,ନୃଥଅଦେହୁର ନାଃ ଆସନନାଳ
,,ବାସୁସାଇଁ ନାଃ ଉଡ୍ଡିଶିଅଁ ମୁଣ୍ଡା
,,ଲମ୍ବରଅପଧାନ ନାଃ ଛେଲେଇମାଳ
,,ବଦୁ ପଧାନ ନାଃ ଠାକୁରପାଲି
,,ନାଗପୁଲିସାହୁ ନାଃ ଝିଞ୍ଜିରିକଣ୍ଡୁଲ
,,ଲୋଚନ ,, ନାଃ ବାଲିରଲ୍ଲ
,,ରଘୁନାଥ ପଧାନ ନାଃ ବୁଢ଼ାପାଲି
,,ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ନାଃ ଯୁଥଲଭଙ୍ଗା
,,ଡ଼ଙ୍କିଅ ,, ନାଃ ,,
,,ଭୁବନଗଉନାୟକ ନାଃ ଝିଗ୍ରାଡ଼ୀହ
,,ସୂର୍ଯ୍ୟୀ ପଧାନ ନାଃ କରଲଗା
,,କାହ୍ନୁଚରଣପଧାନ ନାଃ ,,
,,ଫକର ,, ନାଃ ରଞ୍ଜଣା
,,ଫକର ,, ନାଃ ଜାମୁନାଳ

ଶ୍ରୀପଦ୍ମଚରଦେହୁର ନାଃ ଝିଗ୍ରାଡ଼ୀହ
,,ବିନ୍ତ ପଧାନ ନାଃ ପଲସମା
,,କୃଷ୍ଣଦେହୁର ନାଃ ବେମୁର
ଶ୍ରୀଦୁଲି ସାହୁ ନାଃ ବେମୁର
ଶ୍ରୀମହନ୍ତ ,, ନାଃ କାଦପରା
ଶ୍ରୀକାଳିଆ ,, ନାଃ କରଲଗା
ଶ୍ରୀନାରାଦ୍ରି ,, ନାଃ ବଲ୍ଲଣି
,,ଯୁଧୁମେନା ନାଃ ମରଢ଼ାଙ୍ଗା
,,ଗରୁଅ ପଧାନ ନାଃ ଢଂସର
,,କୃଷ୍ଣ ସାହୁ ନାଃ ,,
,,ରାମଚନ୍ଦ୍ର,, ନାଃ ମୁଗୁଡ଼ା
,,ରଘୁନାଥପଧାନ ନାଃ ,,
,,ଦସ୍ୟୁବିଶାଳ ନାଃ ,,
,,ବଂଶୀଧରପଧାନ ନାଃ କଦମ୍ବଦର
,,ସପନସାହୁ ନାଃ ପେଠପୁର
,,ଦସ୍ୟୁସାହୁ ନାଃ ,,
,,ଗୁପାଲ,, ନାଃ ,,
,,ବ୍ରଜମୋହନ ପଧାନ
ନାଃ ଗୁହୁରିମୁଣ୍ଡା
,,ମଙ୍ଗୁଳୁପଧାନ ନାଃ ଡାଲବାହାଲି
,,ଦନେଇ ସାଇଁ ନାଃ ଫଣ୍ଡାୟାଙ୍ଗର
,,ଉତ୍ସବ ,, ନାଃ ମନୋହରପଡ଼ା
,,କାହ୍ନୁଚରଣ ପଧାନ
ନାଃ ଭୁଣ୍ଡାଇଗୋଛା

ଶ୍ରୀଗୌରାଙ୍ଗଦେହୁରି ନ: ଗୁଡ଼ୁରିମୁଣ୍ଡା
ଶ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସାହୁ ନ: ବାସୁପାଲି
,, କୈବଲ୍ଲ ,, ନ: ,,
,, ହାଡୁପ୍ରଧାନ ନ: ଗ୍ରାମପାଲି
,, ଘନଶ୍ୟାମସାହୁ ନ: ଭୂକାବେଡ଼ା
,, ଦାସ ,, ଜ: କୁଅଁଣ୍ଟା
,, ଦୁମ୍ବୁପ୍ରଧାନ ନ: ବଲଣ୍ଡା
,, ଭଗବାନକଣ୍ଡାଲ ନ: କଇଦଳା
,, ମହେଶ୍ୱରସାହୁ ନ: ସଲଡ଼ା
,, ନାଗା ପଧାନ ନ: ,,
,, ମନ୍ଥ ସାହୁ ନ: ,,
,, ହାରୁ ,, ନ: ଫୁଲଝରି
,, ହରିହରସାହୁ ନ: ,,
,, ପରମାନନ୍ଦ ପଧାନ
ନ: ଉତୁଣ୍ଡେଥମୁଣ୍ଡା
,, ପଲାଉସାହୁ ନଃ କୈଦଳା
,, ଯୋଗେଶ୍ୱରପ୍ରଧାନ ନ: ଝାଇଁଶର
,, ମେଘ ସାହୁ ନ: ଢେବଗଡ଼
,, ବନମାଳପଧାନ ନ: ବରପାଲି
,, ବାସୁ ପଧାନ ନ: ଝିଙ୍କାର
,, ଚୈତନ ବେହେରା
ନ: ନାଉଲପଡ଼ା
,, ହାଡ଼ୁବନ୍ଧୁ ପଧାନ
ନ: ଭେଳୁଲାବାହାଲ

,, କୈବ୍ଲୀପଧାନ ନ: କଣ୍ଠାଉଲୁକ
,, ଦୋଉଡ଼ା ନାଏକ ନ: ବଧାଲଡ଼ା
,, ଅନନ୍ତରୁଦ୍ରସାହୁ ନ: ପୁରୁଣାଗଡ଼
,, ହରିଚନ୍ଦ୍ର ପଧାନ ନ: ନାଉଲପଡ଼ା
,, କୃତ୍ତିବାସପଧାନ ନ: ଘୁଡ଼ୁମୁଣ୍ଡା
,, ହଲେଉପଧାନ ନ: ଅପନନାଲି
,, ଧନଶୀଧର ,, ନ: ସିମିଲିବାହାଲ
,, ମୁକୁନ୍ଦବେହେରା ନ: ବାଘୁପାଲି
,, ଖେତ୍ର ସାହୁ ନ: ଦର୍ଜୀମୁଣ୍ଡା
ଶ୍ରୀପରମାପଧାନ ନ: କାଲୀପଥର
,, ବଂଶୀଧରପଧାନ ନ: ଦଲକ
,, ସାଧୁପ୍ରଧାନ ନ: ସିପୁର
,, ହାଡୁବେହେରା ନ: ଉଲକ
,, କମାରପଧାନ ନ: ବନାକାଲ
,, ଦେବାଧିସାହୁ ନ: ଗ୍ରନ୍ଥାବାହାଲ
,, ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଧାନ ନ: ଗ୍ରାମପାଲି
,, ନହୁଁଅପଧାନ ନ: ଧାମମୁଣ୍ଡା
,, ବଳଭଦ୍ର ,, ନ: ପୁଡ଼ାପଡ଼ା
,, ଚୈତନ ପଧାନ ନ: ଧର୍ମପୁର
,, ଲବଣୀ ସାହୁ ନ: ଗୋଗୁଅ
,, ସାମଲାପଧାନ ନ: ବନାକାଲ
,, ଖେତ୍ର ,, ନ: କଣ୍ଟଉ
,, ବ୍ରଜମୋହନପଧାନ ନ: ଖଣ୍ଡାମ
,, ନାରାୟଣଚନ୍ଦ୍ର ,, ନ: ପାଣପସି

ଶ୍ରୀ ଖୀବନ୍ତନାୟକ ନି: ଖ୍ରାନ୍ଦିବ
,, ରାମଚରଣ ଗଡ଼ନାୟକ
ନି: ଧର୍ମପୁର
,, ଘନୁସାହୁ ନି: ପୁରୁଣାଗଡ଼
,, ଠେଙ୍ଗୁଦେହୁରି ନି: ,,

,, ଲୋକନାଥପଧାନ ନି: ପୁରୁଣାଗଡ଼
,, ବଠଲ ସାହୁ ,: ,, ,,
,, ଜଗ ସାହୁ ;: ,,
,, ମହାଦେବପଧାନ
ନି: ଗୌଡ଼ସୁଗୁଡ଼ା

ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ।

(୧)

ଏ ପବିତ୍ର ଦିନେ ଏବା ଶୁଭକ୍ଷଣେ
ମିଳିଛନ୍ତି ଜାତି ଭାଇ ,
ବାଜୁ ମିଳନର ଶବଦ ମଧୁର
ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧ ହେଉ ସ୍ଥାୟୀ ।
ଅନ୍ଧ କୁସଂସ୍କାର ହୋଇ ଯାଉ ଦୂର
ଭାଙ୍ଗି ଯାଉ ଅବୋଧ୍ୟତା ,
ଏବେ ନବବଳେ ଉଠନ୍ତୁ ସବଳେ
ଭାଙ୍ଗି ଯାଉ ଗୋ ଜଡ଼ତା ,
ଭାଇ ଭାଇ ବୋଲି ଦିଅ କୋଳା କୋଳି
ଭୁଲିଯାନ୍ତୁ ଭେଦାଭେଦ ,
ସମ ଅଧିକାର ହେଉ ଗୋ ପ୍ରଚାର
ଶିଖନ୍ତୁ ନବୀନ ବେଦ ।
ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନେ ବିଭୁ କୃପାଦାନେ
ଫଳୁ ସୁଧାମୟ ଫଳ ,
ଏ ମହାନ ସତ୍ୟ ହେଉ ପ୍ରଚାରିତ
ମିଳନ ହେଉ ସଫଳ ।

---:※:— —

ଚଷାପୁଅ ପ୍ରତି ଜୁହ୍ଲ ଜନନୀଙ୍କ ଉକ୍ତି ।

କପାଳଁରେ ବନ୍ଧମୋର
ଶୀତେଭୁହୁ ଥର ଥର,
ରଖିନ୍ତି ସଜାଇ ମୁଁ ତ ତିଣ ଝର ବନ ,
କାର୍ପାସ ନକର ଗୃଧ ନେହ ହିନମାନ ।
ହାଡ଼ ନେଉଅଛି ଗଣି
ବାକ୍ୟତ ନପାରୁ ଭଣି
ଦେଖିଣ ଏଦଶା ତୋର ନେତ୍ରୁ ଝରେ ନୀର,
ପ୍ରକୃତ ସନ୍ତାନ ହୋଇ କି ଅଭାବ ତୋର ।
ଭଲ ମୁଗ ଜଡ଼ା ଧାନ
ଥାଉଁ କର୍ପା ସ୍ଥାନମାନ
ଅଛୁତ ବାଡ଼ରେ ଇକ୍ଷୁ ଷଡ଼ରସ ସାର
କପାଳଁ ତୋ ଶୁଷ୍କମୁଖ କହ ମୋଅଗର ।
ପିଟିରେ ନାହିଁତ କନା
ପେଟକୁ ନମିଳେ ଦାନା
ସୁନ୍ଦରବା ଖଟି ଖଟି ଦେହେ ନାହିଁ ବଳ
ମହାଜନ ଡାକଦାରେ ହୃଦୟ ବିକଳ ।
ତୋ ମୁଣ୍ଡେ ବୁଲଇ ହାତ
ସମସ୍ତେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଭାତ
ଶୁଅନ୍ତି ତୁଳିରେ, ତୁହି ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୁ ଲାଞ୍ଛନା
ସମସ୍ତଙ୍କ ହେତୁ ତୁହି ଭାଗ୍ୟ ବିଡ଼ମ୍ବନା ।

ଝିଙ୍କୋରସ୍ୱେଦଜାଲ
ଧରଣୀ ଦରଶେ ଶ୍ୟାମଳ
ଜନ୍ମ ଘରଁ ଅଙ୍କ ଧାର ସଜାଇଣ ନଡ଼ା
ଦାଢରେ ଜଉଡ଼ ନାହିଁ ଗୁହାଳରେ ଦଡ଼ା ।
ଏବେ ହେଲେ ଜାଗ ଧନ !
ଆପଣାକୁ ଅପେ ଚହ୍ନ
ଭାଇ ଭାଇ ମିଶି ପିନ୍ଧ ଏକତାର ହାର
ଅନ୍ତୁଦ୍ୱେଷ ପରଚ୍ଛିଦ୍ର କର ପରିହାର ।
ଖୋଜ ସ୍ୱ ଉନ୍ନତ ପଥ
ଦୃଢ଼େ କାର୍ଯ୍ୟେ ହୁଅ ରତ
ଖାଇବୋଛ୍ଚ ନେଲେ ବୋଲି ପକାଇଲେ ଦୂର
ଦମିବେ ପରଜା ପୁଏ ଦେଇ କରଭାଳ ।
ତୁଳସୀ ବଣରେ ବାଘ
ଗଲ୍ଲେ ଶୁଣିଥିଲ ଅଗ
ଦେଖ ଜନଦ୍ୱାରେ ଗଣ୍ଡା ଗଣ୍ଡା ମହାବଳ
କେତେ କାଟିଲେ ସେ ହୋଇବେରେ କାଳ ।
ତୋହର ସଙ୍ଗେ ଏକପ୍ରାଣ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଦିଅ ମନ
"କର୍ମେ ତାଙ୍କୁ ଈଶ୍ୱର" ଏସାର ବଚନ
ମେଣିବ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେବ ସଫଳ ଜୀବନ ।

ଶ୍ରୀ ମହେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ
ବୈଡ଼ା

